

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2024

Decizia protocolară nr. _____/2024

Proiect

L E G E

cu privire la modificarea unor acte normative (executarea unor hotărâri ale Curții Constituționale și perfecționarea mecanismului de executare benevolă a documentelor executorii)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 285-294, art. 436), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 241 alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii, în cuprinsul dispozitivului se stabilește un termen rezonabil pentru executare benevolă, prevăzut la art. 256 alin. (1¹). Dacă a respins pretențiile reclamantului, instanța dispune prin hotărâre anularea măsurilor de asigurare a acțiunii.”

2. Articolul 255 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 255.** Executarea hotărârii

Hotărârea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege, în termen de cel mult 15 zile după ce rămâne definitivă, cu excepția hotărârilor judecătorești prevăzute la art. 256. După expirarea termenului prevăzut de prezentul articol sau a termenului stabilit în conformitate cu prevederile art. 256 alin. (1¹), creditorul poate solicita executarea silită, în condițiile Codului de executare.”

3. Articolul 256 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Instanța care a pronunțat ordonanța sau hotărârea judecătorească prevăzută la alin. (1) stabilește în cuprinsul dispozitivului un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile de la pronunțarea ordonanței sau a hotărârii judecătorești, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale.”

4. La articolul 267, litera e¹) se abrogă.

5. La articolul 353 alineatul (1) teza a doua, cuvintele „care nu se supune niciunei căi de atac” se exclud.

6. La articolul 459 alineatul (4), textul „refuză acceptarea cererii conform art. 169 alin. (1) lit. a) sau încetează procesul conform art. 265 lit. a)” se substituie cu textul „restituie cererea sau, după caz, scoate cererea de pe rol”.

7. La articolul 462:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În vederea soluționării litigiilor apărute sau care ar putea apărea în legătură cu un anumit raport juridic civil sau comercial cu element de extraneitate, prin încheierea unui acord de alegere a forului, părțile pot schimba competența soluționării litigiului prin investirea cu competență jurisdicțională a unei instanțe sau a mai multe instanțe specifice ale unui stat ori a mai multe state. În cazul acordurilor de alegere exclusivă a forului, părțile pot opta și pentru încheierea acestora în conformitate cu prevederile Convenției privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005.”;

la alineatul (1¹), cuvântul „exclusivă” se exclude;

la alineatul (2), textul „la art. 40” se substituie cu textul „la art. 40 alin. (1)-(5) și (7)”.

8. La articolul 463:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 463.** Incidente cu privire la competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova în procese cu elemente de extraneitate”;

la alineatul (2):

dispozitivul normei va avea următorul cuprins:

„(2) Instanța judecătorească din Republica Moldova restituie cererea sau, după caz, scoate cererea de pe rol dacă constată existența unui acord de alegere a forului, prin care este investită cu competență jurisdicțională o instanță sau mai multe instanțe specifice ale unui stat ori a mai multe state, într-un mod care exclude competența jurisdicțională a instanței judecătorești din Republica Moldova, cu excepția cazurilor în care:”;

la literele a)-d), cuvântul „exclusivă” se exclude.

Art. II. – Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214-220, art. 704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Titlul I din cartea întâi se completează cu capitolul I¹ cu următorul cuprins:

**„Capitolul I¹
EXECUTAREA BENEVOLĂ A DOCUMENTELOR EXECUTORII**

Articolul 9¹. Executarea benevolă

(1) Executarea benevolă reprezintă posibilitatea debitorului de a executa voluntar documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită. Termenul pentru executarea benevolă este stabilit de lege sau de instanța de judecată.

(2) În cazul în care debitorul nu execută benevol obligația sa în termenul stabilit de lege sau de instanța de judecată, aceasta poate fi impusă prin executare silită, proces care demarează odată cu sesizarea executorului judecătoresc.

(3) La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul trebuie să prezinte declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. În cazul în care documentul executoriu vizează o obligație în privința căreia legea sau instanța nu stabilește un termen pentru executarea benevolă a acesteia, creditorul trebuie să prezinte suplimentar dovada somației adresate debitorului prin care i s-a acordat un termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu și, după caz, dovada înmânării sau recepționării somației respective de către debitor.

(4) Prin derogare de la alin. (1)-(3) și art. 9², pentru executarea silită a documentelor executorii eliberate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 43 alin. (3)-(8) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, nu este necesară o somare suplimentară a debitorului.

(5) Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27, se execută imediat, fără aplicarea termenului de executare benevolă.

Articolul 9². Acordarea termenului pentru executarea benevolă

(1) Înainte de a iniția procedura de executare silită a unei obligații în privința căreia legea sau instanța nu stabilește un termen pentru executarea benevolă a acesteia, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.

(2) Nu este necesară somarea debitorului în conformitate cu alin. (1) în cazul existenței unor reglementări speciale cu privire la termenul de executare benevolă a unor categorii de documente executorii.

(3) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28.

(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9⁴ se aplică în mod corespunzător.

(5) Pentru obligațiile de plată către bugetul public național, somarea debitorului se efectuează prin afișarea pe pagina web oficială a organului emitent a anunțului în care se menționează că a fost emis documentul executoriu pe numele debitorului. În cazul lipsei paginii web oficiale a organului emitent, anunțul corespunzător se publică pe pagina web oficială a Serviciului Fiscal de Stat. Somația se consideră comunicată după expirarea a 15 zile de la data publicării anunțului.

Articolul 9³. Începerea termenului pentru executarea benevolă

Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care:

a) debitorul recepționează somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la art. 9² alin. (1);

b) somația este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, în cazurile prevăzute la art. 9² alin. (4);

c) a fost pronunțată hotărârea judecătorească, în cazurile prevăzute la art. 256 din Codul de procedură civilă;

d) din ziua rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, în cazul prevăzut la art. 255 din Codul de procedură civilă.

Articolul 9⁴. Consemnarea stingerii obligației

Debitorul care execută benevol obligația, fie personal, fie prin intermediul unei persoane terțe de încredere, are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”

2. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 15.** Prezentarea documentului executoriu spre executare

(1) Documentul executoriu se prezintă spre executare silită de creditor doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului stabilit.

(2) Instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare în cauzele ce țin de:

a) urmărirea sumelor ce urmează a fi făcute venit la stat;

b) urmărirea sumelor încasate din contul statului, din contul întreprinderilor de stat și al celor municipale, al societăților comerciale cu capital majoritar de stat;

c) repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești;

d) repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești;

e) restabilirea la locul de muncă și încasarea salariului mediu pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă;

f) încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și a altor prestații de asigurări sociale prevăzute de lege;

g) recunoașterea hotărârilor judecătorești străine pe teritoriul Republicii Moldova emise în cazurile prevăzute la lit. a)-f).

(3) Titlul executoriu se prezintă din oficiu spre executare în cazurile prevăzute la alin. (2) doar dacă debitorul nu a prezentat instanței dovada executării benevole a obligației în termenul stabilit de lege sau de instanță. În acest caz, dovada executării benevole a obligației de către debitor se anexează la dosarul cauzei.

(4) În cazurile enumerate la alin. (2), instanța de judecată expediază documentele executorii conform competenței teritoriale prevăzute la art. 30 alin. (3) și (4) și informează părțile despre prezentarea acestora spre executare. Acest fapt nu limitează creditorii în exercitarea dreptului prevăzut la art.60 alin. (3).

(5) În cazurile prevăzute la alin. (2), creditorul este în drept să aleagă un alt executor judecătoresc, conform procedurii stabilite la art.32.

(6) În cazul prezentării unui nou titlu executoriu, în condițiile art. 13 alin. (4), procedura de executare continuă, actele anterioare având efect juridic deplin în măsura în care nu contravin dispozitivului noului titlu executoriu, iar dacă contravin, măsurile de asigurare a executării documentului executoriu vor fi ajustate.

(7) Documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, bugetelor unităților administrativ- teritoriale, precum și din contul autorităților/instituțiilor publice se execută în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.”

3. Se completează cu articolul 15¹:

„**Articolul 15¹**. Prezentarea documentului executoriu privind urmărirea plăților periodice spre executare

(1) În cazul documentelor executorii privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul nu își onorează obligația de plată până la data scadenței fiecărei plăți, creditorul poate transmite titlul executoriu pentru executare silită la expirarea unui termen de 5 zile de la scadență, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor.

(2) În cazul documentelor executorii prevăzute la alin. (1), procedura de executare silită se intentează pentru recuperarea sumelor restante, care sunt scadente la data intentării procedurii de executare silite.

(3) Procedura de executare silită intentată în conformitate cu alin. (2) poate fi încetată dacă debitorul își onorează suplimentar trei plăți periodice scadente calculate de la data la care debitorul și-a onorat obligațiile restante și cele ajunse la scadență în cadrul procedurii de executare silită. În acest caz, documentul executoriu se restituie către creditor conform art. 86.

(4) Creditorul poate să inițieze o nouă procedură de executare silită, în condițiile alin. (1), dacă debitorul nu își onorează ulterior o altă obligație de plată scadentă.”

4. La articolul 16, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Hotărârile judecătorești în contencios administrativ se prezintă spre executare în conformitate cu prevederile stabilite în capitolul VI din cartea a treia a Codului administrativ.”

5. La articolul 30 alineatele (3) și (4), textul „lit. c)” se substituie cu textul „lit. b)”.

6. La articolul 38 alineatul (4), litera f) se abrogă.

7. Articolul 60 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 60.** Intentarea procedurii de executare

(1) Procedura de executare se inițiază la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, odată cu prezentarea documentului executoriu spre executare și doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului stabilit.

(2) În cazul în care debitorul nu își îndeplinește obligațiile garantate prin intermediul unui drept de ipotecă ce derivă dintr-un contract învestit cu formulă executorie, creditorul ipotecar are dreptul să solicite executarea silită a dreptului de ipotecă, cu prezentarea următoarelor documente:

a) originalul contractului de ipotecă învestit cu formulă executorie sau, după caz, duplicatul acestuia din arhiva notarului, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotecar de a executa dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar;

b) copia contractului de bază, executarea obligațiilor căruia este garantată prin intermediul contractului de ipotecă prevăzut la lit. a), care atestă faptul că creanța garantată a devenit exigibilă;

c) extrasele de evidență financiară care confirmă datoria debitorului la data expirării termenului indicat în somație;

d) declarația pe propria răspundere a creditorului că nu există litigii în curs referitoare la contractul de ipotecă și că creanța este exigibilă.

(3) Creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, ținând cont de prevederile art. 30.

(4) În termen de 3 zile de la primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare și de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia și copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc.

(5) Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, pentru unul dintre temeiurile prevăzute la art. 61 alin. (1), în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială își are sediul biroul executorului judecătoresc sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.”

8. La articolul 61 alineatul (1):

în textul dispoziției, cuvintele „poate refuza” se substituie cu cuvântul „refuză”;

se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) creditorul nu a prezentat declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, după caz, împreună cu dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu”.

9. Articolul 73 se abrogă.

10. La articolul 86, alineatul (1) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) debitorul și-a onorat obligațiile de plată a sumelor restante în conformitate cu art. 15¹ alin. (3)”.

11. La articolul 161 la alineatul (1), propoziția a doua se exclude.

12. La articolul 162:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Actul de executare întocmit de executorul judecătoresc sau acțiunile/inacțiunile acestuia pot fi contestate de participanții la procedura de executare și de terți în termen de 15 zile de la data la care au aflat ori trebuiau să afle despre acestea dacă legea nu prevede altfel.”;

la alineatul (2), propoziția a doua se exclude.

Art. III. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de două luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică documentelor executorii eliberate după data intrării în vigoare a acesteia, cu excepția prevederii de la art. II pct. 6, care se aplică inclusiv documentelor executorii privind urmărirea plăților periodice eliberate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, unde pe marginea acestora au fost intentate proceduri de executare, fără ca executorul judecătoresc să întreprindă acțiuni de punere în executare silită a documentului executoriu.

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative

(executarea unor Hotărâri ale Curții Constituționale și perfecționarea mecanismului de executare benevolă a documentelor executorii)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Prezentul proiect a fost elaborat de Ministerul Justiției.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite
<p>Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea executării:</p> <ol style="list-style-type: none">Hotărâri nr. 1 din 15.01.2013 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale articolului 60 alin. (3) și alin. (31) din Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24 decembrie 2004.Hotărâri Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a art. 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de Executare al Republicii Moldova (sesizarea nr. 24g/2017).Hotărâri Curții Constituționale nr. 7 din 19 martie 2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 353 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă (sesizarea nr. 7g/2019).Hotărâri Curții Constituționale nr. 8 din 5 aprilie 2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 162 alin. (2) din Codul de Executare (sesizarea nr. 30g/2019).Hotărâri Curții Constituționale nr. 22 din 8 octombrie 2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 61 alin. (1) din Codul de Executare (sesizarea nr. 152g/2019).Hotărâri Curții Constituționale nr. 11 din 25 martie 2021 privind excepția de neconstituționalitate a art. 73 din Codul de Executare (sesizarea nr. 169g/2020).Hotărâri Curții Constituționale nr. 5 din 03 martie 2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 60 alin. (4) din Codul de Executare (sesizările nr. 153g/2021, nr. 234g/2021, nr. 240g/2021, nr. 256g/2021 și nr. 266g/2021) <p>I. Prin Adresa Curții Constituționale nr. PCC-01/27a din 15 ianuarie 2013, Curtea consideră oportună <i>instituirea unei obligații în sarcina creditorului de a soma debitorul asupra executării benevole a documentului executoriu până la intentarea procedurii de executare silită</i>. În acest sens, Curtea a menționat că, în vederea realizării sau stabilirii drepturilor și intereselor civile deduse judecății, procesul civil parcurge două etape: <i>judecata</i> și <i>executarea silită</i>, aceasta din urmă intervenind în cazul hotărârilor susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței coercitive a statului, <i>în măsura în care debitorul nu-și execută de bunăvoie obligația</i>. Totodată a notat că <i>executarea silită a unei hotărâri judecătorești intervine doar atunci când debitorul refuză să execute benevol hotărârea</i>. Adică <i>neexecutarea voluntară a unui titlu executoriu deschide calea executării silite</i>.</p>

Mai mult, Curtea a reținut de principiu că acordarea posibilității debitorului *de a executa benevol documentul executoriu* înainte de a trece la executarea silită a bunurilor acestuia reprezintă o formalitate necesară, stabilită în interesul debitorului, pentru a-i acorda un răgaz în vederea îndeplinirii obligației care i se incumbă.

II. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017 Curtea a admis parțial excepția de neconstituționalitate ridicată și a declarat neconstituțional art. 15 alin. (2) lit. d) din Codul de executare. Cu referire la art. 38 alin. (4) lit. f) din același act legislativ, Curtea a recunoscut caracterul constituțional al acestuia.

Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea a reținut următoarele considerente. Articolul 15 alin. (2) din Codul de executare stabilește cazurile în care instanța de judecată prezintă **din oficiu** titlul executoriu spre executare, printre aceste cazuri fiind și titlul executoriu în cauzele ce țin de urmărirea pensiei de întreținere [art.15 alin. (2) lit. d)]. În acest context, Curtea a menționat faptul că nici o dispoziție constituțională nu interzice ca, prin lege, să se instituie în vederea protejării interesului superior al copilului reguli speciale de procedură pentru urmărirea pensiei de întreținere. Cu toate acestea, nu trebuie neglijat dreptul debitorului de a plăti creditorului în mod benevol suma datorată cu titlu de obligație de întreținere stabilită în titlul executoriu.

Cu referire la prevederile art. 15 alin. (2) lit. d), Curtea a observat că „, , *prin transmiterea din oficiu de către instanța de judecată a titlului executoriu, debitorul este lipsit de posibilitatea de a executa benevol hotărârea judecătorească, până la începerea executării silită, contrar prevederilor articolului 10 din Codul de executare. Această împrejurare conduce la suportarea automată a cheltuielilor de executare, încasate de executorul judecătoresc în toate cazurile de stingere, totală sau parțială, a obligației stabilite în documentul executoriu.*

Prin urmare, transmiterea automată a titlului executoriu spre executare silită antrenează plăți suplimentare, care nu ar fi achitate în cazul existenței posibilității executării benevole. Astfel, această situație constituie o sarcină excesivă, care afectează patrimoniul debitorului, fapt care aduce atingere dreptului său de proprietate, garantat de articolul 46 alin. (1) din Constituție.

Pentru aceste motive, Parlamentul urmează să reglementeze termene de executare benevolă a hotărârilor judecătorești. De asemenea, în vederea excluderii unei sarcini excesive pentru debitor, Curtea consideră necesară reglementarea încasării periodice a onorariului concomitent cu urmărirea plăților periodice.”.

În ceea ce privește art. 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare, debitorul are obligația de a achita onorariul executorului judecătoresc chiar și atunci când executorul nu a inițiat nicio acțiune în vederea asigurării executării documentului executoriu.

Această dispoziție instituționalizează o inechitate în detrimentul debitorului, întrucât, în ciuda executării benevole a obligației de către acesta, executorul va avea dreptul la onorariu din partea acestuia.

Prin adoptarea proiectului de lege se urmărește excluderea normelor legale declarate neconstituționale, dar și operarea unor modificări în cuprinsul Codului de procedură civilă și a Codului de executare în vederea asigurării unui echilibru just între drepturile și interesele contradictorii ale celor două părți în procedura de executare, dar și excluderea probabilității apariției unor situații inechitabile în practică când debitorul obligației, fără a i se acorda un termen rezonabil pentru executarea benevolă după pronunțarea hotărârii judecătorești, este antrenat obligatoriu într-un proces de executare silită, care odată început, implică anumite cheltuieli suplimentare ce vor fi suportate de debitor, conform prevederilor legale actuale, fără vreo culpă a sa.

În acest context, urmează a fi precizat că observațiile Curții Constituționale sunt pertinente nu doar pentru cauzele ce țin de urmărirea pensiei de întreținere, ci pentru toate cauzele care se finalizează cu pronunțarea unei hotărâri judecătorești în condițiile art. 256 alin. (1) Cod de procedură civilă, motiv pentru care proiectul de lege le abordează integral în cuprinsul său.

Implementarea fazei preliminare a procedurii de executare benevolă înainte de a se recurge la demararea executării silită va reduce povara financiară pentru debitori, promovând astfel o conformare benevolă și reducând incidența litigiilor ulterioare, consolidând relațiile comerciale.

III. Alături de considerentelor avute în vedere de Curte la emiterea Hotărârii cu nr. 39 din 14 decembrie 2017, autorul la elaborarea proiectului a ținut cont și de cele care au stat la baza emiterii **Hotărârii Curții Constituționale cu nr. 7 din 19 martie 2019.**

Astfel, prin intermediul acestei Hotărâri a fost declarat neconstituțional textul „*care nu se supune niciunei căi de atac*” din teza a doua a art. 353 alin. (1) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, unde este reglementată anularea ordonanței judecătorești emisă în procedură simplificată. În scopul asigurării unei căi de atac eficient împotriva încheierii de respingere a obiecțiilor debitorului, și pentru a permite controlul asupra omisiunii judecătorului care a emis ordonanța de a constata existența unui litigiu între creditor și debitor.

Curtea afirmă că procedura în ordonanță, fiind una simplificată și fără a permite contestații, are ca scop principal reducerea încărcării instanțelor și economisirea resurselor. Cu toate acestea, acest fapt nu justifică, prin sine, reducerea din garanțiile, și așa limitate, pe care le are debitorul în această procedură. Analizând reglementările similare din legislațiile naționale ale altor state europene, s-a constatat că în majoritatea statelor, în procedurile simplificate, înaintarea unor obiecții de către debitor împotriva cererii creditorului atrage examinarea cauzei respective într-o procedură contencioasă. Pornind de la aceasta, Curtea a considerat în mod rezonabil că era justificată existența unei căi efective de atac împotriva încheierii prin care se respingeau obiecțiile debitorului, pentru că se asigură un control cu privire la omisiunea judecătorului care a emis ordonanța de a constata existența unui litigiu între creditor și debitor, iar soluția adoptată de legiuitor prin care s-a urmărit renunțarea la recursul împotriva încheierii de respingere a obiecțiilor în procedura în ordonanță este disproporționată față de

scopurile urmărite și, prin urmare, prevederile contestate nu sunt conforme cu articolele 20 și 46 din Constituție.

IV. Prin intermediul proiectului se urmărește și executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 8 din 5 aprilie 2019, prin care au fost declarate neconstituționale textul „*Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc nu pot fi contestate dacă din momentul săvârșirii lor au trecut mai mult de 6 luni.*” de la art. 161 alin. (1) din Codul de executare, textul „*de la data săvârșirii lui ori a refuzului de a săvârși anumite acte*” din art. 162 alin. (1) din Codul de executare și textul „*Persoana nu poate fi repusă în termen dacă din data emiterii sau a refuzului emiterii actului contestat au trecut mai mult de 6 luni.*” de la art. 162 alin. (2) din Codul de executare (hotărârea dată vizând în general problematica termenului de decădere din dreptul de a contesta actele executorului judecătoresc).

Recunoscând faptul că folosirea termenelor limitative are scopul de a asigura o bună administrare a justiției și o respectare a principiului securității juridice, iar statul dispune de o marjă de apreciere la stabilirea duratei acestor termene, Curtea totuși a subliniat faptul că termenele date nu trebuie să fie excesiv de rigide, astfel încât să lipsească persoana de o contestație efectivă. Dreptul de a înainta o acțiune sau de a introduce o cale de atac trebuie să apară din momentul în care persoana a luat cunoștință, în mod efectiv, de actul care poate să aducă atingere drepturilor sau intereselor sale legitime.

Cu referire la prevederile din Codul de executare care reglementează contestarea actelor emise în procedura de executare, Curtea a constatat existența unor soluții divergente, care sunt conținute în cuprinsul art. 66 alin. (2) și ale art. 67 alin. (7) din Cod (unde se stabilește că termenul pentru contestare se calculează din momentul comunicării actului destinatarului său) și în cuprinsul art. 162 alin. (1) din Cod (unde se stabilește că pentru participanții la procedura de executare termenul se calculează de la emiterii actelor executorului judecătoresc, iar pentru terți - de la data la care au aflat ori trebuie să afle despre aceste acte). Această incoerență normativă este susceptibilă de a crea o stare de insecuritate juridică pentru destinatarii legii. Din aceste 2 abordări legale, „*aplicarea modului de calculare a termenului prevăzut de articolul 162 alin. (1) din Codul de executare ar putea conduce la restrângerea nejustificată a dreptului de acces la un tribunal. Astfel, un debitor sau un alt participant la procedura de executare căruia din culpa executorului nu i s-a trimis actul de executare sau care nu recepționează acest act în timp util, prin intermediul serviciilor poștale, nu își va putea realiza în mod efectiv dreptul de a contesta actul respectiv în cele 15 zile de la emiterea acestuia.*”. Suplimentar s-a reținut că decăderea absolută a debitorului din dreptul de a contesta actele executorului judecătoresc după expirarea unui termen de 6 luni de la emiterea acestuia în mod identic ridică riscul unor încălcări ale drepturilor debitorului, în contextul în care această omisiune poate fi justificată de circumstanțe obiective.

În baza acestor considerente, Curtea ajuns la concluzia că prevederile menționate din cuprinsul art. 161 și 162 din Codul de executare contravin art. 20,

coroborat cu art. 23 alin. (2) și (4) din Constituție și, prin urmare, trebuie declarate neconstituționale.

V. Tot prin intermediul proiectului se vine cu ajustarea corespunzătoare a prevederilor art. 61 alin. (1) din Codul de executare, impusă de adoptarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 8 octombrie 2019. În cadrul acestei hotărâri s-a declarat neconstituțional cuvântul „*poate*” din art. 61 alin. (1) din Codul de executare. Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea a recurs la o analiză referitoare la faptul dacă termenul „*poate*” din art. 61 alin. (1) din Codul de executare desemnează o competență a executorului judecătoresc, adică o putere juridică pe care executorul judecătoresc este obligat să o exercite, sau un drept discreționar, susceptibil în anumite situații să lezeze drepturile și interesele legitime ale participanților la procedura de executare silită. Examinând fiecare din ipotezele enumerate la lit. a) – f) ale alin. (1), Curtea a constatat că toate acestea nu presupun un drept discreționar și o libertate de apreciere a executorului judecătoresc sesizat cu referire la intentarea procedurii de executare silită, acesta **fiind în obligat în fiecare caz în parte să refuze intentarea procedurii**. În condițiile în care, din opiniile recepționate de la autorități, Curtea a constatat că cuvântul „*poate*” din art. 61 alin. (1) din Codul de executare este interpretat în mod echivoc de către autorități, unele susținând că acesta denotă o prerogativă discreționară a executorului judecătoresc de a refuza sau intenta procedura executării silite, Curtea a decis că pentru asigurarea certitudinii juridice, raportat la dreptul de proprietate, acesta urmează a fi declarat neconstituțional.

VI. Prin adoptarea proiectului de lege se urmărește excluderea normelor legale declarate neconstituționale în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr.11 din 25 martie 2021, prin care a fost declarat neconstituțional art. 73 din Codul de executare.

Curtea a reținut următoarele considerente, „*Articolul 73 din Codul de executare stabilește că în cazul în care, la solicitarea repetată a executorului judecătoresc, debitorul nu se prezintă în fața executorului judecătoresc, instanța de judecată dispune aducerea lui forțată. În baza actului judecătoresc, organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială debitorul își are domiciliul îl va aduce pe debitor în mod forțat în fața executorului. Expresia legală „aducerea forțată a debitorului” presupune aplicarea unor măsuri de constrângere contrare voinței persoanei și fac incidente normele referitoare la libertatea individuală din articolul 25 din Constituție.*

La examinarea unei cauze similare și aplicarea articolului 5 § 1 din Convenția Europeană, corespondentul articolului 25 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Europeană a notat că însoțirea și prezența unei persoane la secția de poliție a reprezentat o „privare de libertate”. Având în vedere cerințele legislației, nimic nu a sugerat că persoana ar putea decide în mod liber să nu-i urmeze pe ofițerii de poliție la secția de poliție sau că, odată ajuns acolo, să o părăsească în orice moment, fără a suporta consecințe. Chiar dacă persoana și-a exprimat obiecția față de ordinul ofițerului de poliție de a-l urma la sector, el totuși a fost dus acolo de poliție.”.

Aducerea forțată a debitorului reprezintă o măsură excepțională, coercitivă și privativă de libertate, care trebuie să urmărească realizarea unui scop legitim. Chiar dacă reprezintă o lipsire de libertate de scurtă durată, ea nu trebuie să fie nejustificată. În această cauză, Curtea reține că aducerea forțată a debitorului în fața unui executor judecătoresc nu contribuie la realizarea scopului urmărit de procedura de executare. Aducerea forțată a debitorului constituie o măsură excepțională, coercitivă și restrictivă a libertății individuale, cu scopul declarat de a atinge o finalitate legitimă. Chiar dacă impune o privare temporară de libertate, această măsură nu trebuie să fie aplicată în mod arbitrar. În situația prezentă, aducerea forțată a debitorului în fața executorului judecătoresc nu contribuie eficient la realizarea obiectivelor procedurii de executare.

Scopul procedurii prevăzute de art. 73 din Codul de executare constă în informarea debitorului cu privire la actele executorului judecătoresc, în scopul protejării drepturilor altor persoane și a asigurării autorității justiției. Acest obiectiv este implementat și în faza anterioară, reglementată de art. 67 din Codul de executare, care detaliază procedura aducerii la cunoștința debitorului a actelor de executare. După notificarea acestora, se presupune că debitorul are cunoștință despre existența actelor respective. Prin urmare, aducerea forțată a debitorului în fața executorului judecătoresc în scopul informării este considerată inutilă. Dat fiind caracterul inutil al acestei acțiuni, aceasta devine arbitrară, contrară prevederilor art. 25 din Constituție, interpretate conform cerințelor art. 5 § 1 din Convenție.

VII. Prin adoptarea proiectului de lege se urmărește și executarea Hotărârii Curții Constituționale nr.5 din 03 martie 2022 privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor din art. 60 alin. (4) din Codul de executare.

Curtea a reținut următoarele considerente. Articolul 60 alin. (4) din Codul de executare stabilește cazurile în care debitorul poate contesta încheierile privind intentarea procedurii de executare. În acest context, Curtea constată că art. 60 alin. (4) din Codul de executare, nu reglementează ca temeiuri de contestare a încheierii privind intentarea procedurii de executare cazurile prevăzute la art. 61 alin. (1) literele a), c) și d) din Cod.

Astfel, debitorul, care este parte în cadrul procedurii de executare, nu are dreptul de a contesta încheierea privind intentarea procedurii de executare în cazurile în care, *„documentul nu este de competența executorului judecătoresc; documentul executoriu nu este întocmit în conformitate cu prevederile articolului 14 din Codul de executare; documentul este înaintat de persoana care nu are împuternicirile respective (articolul 61 alin. (1) lit. a), c) și d) din Cod).”*. Aceste prevederi instituie o interdicție absolută, insensibilă la particularitățile unor cazuri, și afectează drepturile debitorului, prevăzute de articolele 20, 26 și 46 din Constituție.

Curtea constată că, pe de o parte, art. 61 alin. (1) lit. a) din Cod obligă executorul judecătoresc să refuze intentarea procedurii de executare în cazul constatării faptului că documentul executoriu nu ține de competența sa. Pe de altă parte, prin dispozițiile contestate din art. 60 alin. (4) din Cod, legislatorul interzice

debitorului să conteste încheierea executorului în cazul în care aceasta este emisă cu încălcarea competenței teritoriale a executorului.

Prin urmare, Curtea a conchis că textul „în temeiul prevăzut la art. 61 lit. b), e) și f) din Cod” din art. 60 alin. (4) din Codul de executare este în concordanță cu articolele 20, 26, 46 și 54 alin. (2) din Constituție în măsura în care debitorul va putea contesta încheierea privind intentarea procedurii de executare și în cazurile reglementate la art. 61 alin. (1) literele a), c) și d) din Codul de executare.

VIII. Tot prin intermediul proiectului se urmărește și îmbunătățirea aspectelor referitoare la examinarea în cadrul instanțelor de judecată naționale a raporturilor juridice civile și comerciale cu element de extraneitate, precum și în scopul implementării unui sistem național de recunoaștere globală a acordurilor de alegere a forului, prin care litigiile dintre părțile implicate într-un raport juridic cu element de extraneitate să poată fi soluționate de instanțe în baza liberei alegeri a forului de către părți, fără a fi restricționate la statele parte la Convenția nr. 37 privind acordurile de alegere a forului, semnată la Haga la 30 iunie 2005 (Convenția de la Haga din 2005), prin intermediul proiectului se propun a fi realizate și un șir de intervenții în cuprinsul art. 267 și 462 din Codul de procedură civilă.

Extinderea libertății părților de a alege forul competent pentru litigiile internaționale, eliminând restricțiile convențiilor internaționale și permițând acorduri de for exclusiv sau neexclusiv, ar putea reduce numărul litigiilor internaționale gestionate de instanțele Republicii Moldova, diminuând astfel volumul de muncă și accelerând soluționarea cazurilor naționale.

Astfel, o jurisdicție mai flexibilă și predictibilă ar putea atrage mai multe investiții străine, contribuind la dezvoltarea economică și creșterea veniturilor bugetare prin impozitarea activităților economice crescute.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul actului normativ nu urmărește transpunerea legislației Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Modificări operate în Codul de procedură civilă

Prin intermediul proiectului de lege se propune realizarea unor modificări în cuprinsul **art. 241 alin. (7)** din *Codul de procedură civilă*, pentru a se alinia prevederea respectivă cu adăugirile propuse la art. 256 din *Codul de procedură civilă*. Astfel, la **art. 256** din *Codul de procedură civilă* se propune completarea cu **alin. (1¹)**, care va prevedea că instanța care a pronunțat ordonanța sau hotărârea judecătorească ce presupune executarea imediată, prevăzută la alin. (1), urmează să stabilească în cuprinsul dispozitivului un termen rezonabil, care nu va putea depăși 15 zile, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale.

În cazul în care debitorul nu prezintă instanței dovada executării benevole a obligației în termenul stabilit, instanța va emite, din oficiu, titlul executoriu spre executare, în conformitate cu prevederile art. 15 din Codul de executare.

Articolul. 255 va avea o redacție nouă pentru a asigura claritate și coerență procedurală în procesul de executare a hotărârilor judecătorești, totodată stabilind o legătură clară între acesta și art. 12 din Codul de executare. Noua reglementare va stipula explicit că executarea hotărârilor judecătorești se realizează benevol, în termen de cel mult 15 zile de la data rămânerii definitive a acestora, cu excepția hotărârilor judecătorești prevăzute la art. 256, adică atunci când instanța va stabili un termen rezonabil pentru executare ce nu poate depăși intervalul de 15 zile.

Conform art. 12 din Codul de executare, creditorul poate solicita eliberarea titlului executoriu de către prima instanță, după rămânerea definitivă a hotărârii. Acest titlu executoriu, odată eliberat, creditorul îl poate prezenta debitorului în original, oferindu-i acestuia posibilitatea să execute benevol obligația stabilită prin hotărâre, în termenul legal de 15 zile. În cazul în care debitorul își îndeplinește obligația benevol în acest termen, acesta, în conformitate cu art. 9³ din Codul de executare, are dreptul să primească titlu original sau să solicite efectuarea unei mențiuni pe titlul original de către creditor, privind stingerea obligației, dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.

Totodată, din teza a doua a **art. 353 alin. (1)** din Codul de procedură civilă se va exclude textul „*care nu se supune niciunei căi de atac*”, declarat neconstituțional prin intermediul Hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 19 martie 2019. Or, Curtea Constituțională a *declarat neconstituțional* textul „*care nu se supune niciunei căi de atac*” din teza a doua a articolului 353 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La **art. 267** (*referitor la temeiurile scoaterii cererii de pe rol*) **lit. e¹**) din *Codul de procedură civilă*, se propune abrogarea acestuia pentru a se alinia cu intervențiile de la art. 459 din *Codul de procedură civilă*. La **art. 459** din *Codul de procedură civilă* se propune operarea unor modificări la alin. (4) pentru a face posibil depunerea repetată a cereri de chemare în judecată.

Astfel în cazul în care există un acord de alegere a forului care exclude competența instanței naționale, acest fapt constituie un temei de inadmisibilitate relativă, implicând restituirea sau scoaterea cererii de pe rol. Această soluție este justificată, întrucât instanța națională ar putea deveni competentă în viitor, de exemplu, dacă instanța străină competentă își declină competența și instanța națională devine competentă (art. 463 alin. (2) lit. e) sau art. 462⁴ lit. a)).

La **art. 462** din *Codul de procedură civilă*, referitor la competența contractuală în procesele cu element de extraneitate, se propune operarea unor modificări la alin. (1) și (1¹) care vor prevedea că părțile raporturilor juridice civile și comerciale cu element de extraneitate, vor avea dreptul să aleagă la libera alegere forul (în baza unui acord de alegere a forului, exclusivă sau neexclusivă în vederea soluționării litigiilor apărute sau care ar putea apărea, fără a fi restricționată opțiunea dată doar la statele parte la Convenția nr. 37 privind acordurile de alegere a forului, semnată la Haga la 30 iunie 2005 (Convenția de la Haga din 2005). Astfel, prin aceste intervenții se urmărește să se ofere părților o mai mare libertate în selectarea forului pentru soluționarea litigiilor, în concordanță cu nevoile și particularitățile fiecărui caz în parte. Modificarea de la

alin. (2) se impune pentru a face posibilă alegerea forului de către părțile contractante în cauzele acționarilor societăților comerciale.

Subsecvent, la **art. 463** din *Codul de procedură civilă*, titlul a fost modificat pentru a reflecta conținutul corespunzător al acestuia. De asemenea, s-au adus modificări la **alin. (2)** pentru a se alinia prevederea respectivă cu modificările propuse la art. 462 din *Codul de procedură civilă*.

Modificări operate în Codul de executare

În ceea ce privește *Codul de executare*, se propune completarea cu un nou Capitol, intitulat „*Executarea benevolă a documentelor executorii*”, în vederea punerii în practică a Hotărârilor Curții Constituționale nr. 1 din 15 ianuarie 2013 și nr. 39 din 14 decembrie 2017. Deși codul reglementează în principal executarea silită, el are ca obiect de reglementare întregul proces de executare, inclusiv etapele premergătoare. Articolul 10 al Codului de executare recunoaște implicit existența executării benevole, stabilind că executarea silită intervine doar când debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile. Un capitol dedicat ar clarifica și optimiza această etapă, asigurând un cadru legal mai coerent și o procedură de executare mai echitabilă.

Acest nou Capitol reglementează procedura de executare benevolă a documentelor executorii.

Conform prevederilor **art. 9¹ alin. (1)** din acest capitol, se definește executarea benevolă – ca fiind posibilitatea debitorului de a executa benevol documentul executoriu înainte de a fi inițiată executarea silită. Prin instituirea acestei reglementări, se implementează un mecanism prin care debitorul poate să-și îndeplinească obligațiile în mod benevol, fără a fi necesară intervenția forțată a organului de executare. Termenul pentru executarea documentului executoriu este stabilit de lege sau de instanța de judecată, în funcție de specificul fiecărui caz în parte.

La **art. 9¹ alin. (2)**, se reglementează situația în care debitorul nu execută benevol obligația sa, în termenul stabilit în documentul executoriu. În această situație, creditorul este în drept să inițieze executarea silită, prin transmiterea documentului executoriu spre executare silită executorului judecătoresc. Această dispoziție asigură un cadru clar și eficient pentru creditor în eventualitatea în care debitorul nu își îndeplinește în mod benevol obligația sa.

Conform **art. 9¹ alin. (3)**, la prezentarea documentului executoriu privind inițierea procedurii de executare silită, în cauzele judiciare și extrajudiciare creditorul este obligat să prezinte declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, suplimentar la cele extrajudiciare este necesar să fie însoțită de dovada transmiterii unei somații către debitor privind stabilirea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu. Această prevedere este necesară în scopul garantării respectării procedurii de executare benevolă de către creditor înainte de inițiere a procedurii de executare silită și pentru a asigura că debitorul n-a executat în mod benevol obligațiile sale. În situația în care se constată că debitorul și-a îndeplinit obligațiile benevol în

interiorul termenului acordat de creditor sau că acesta a fost somat necorespunzător (obligație impusă creditorului), creditorul va suporta sancțiunile procedurale prevăzute de *Codul de executare*.

Excepția prevăzută la **alin. (4)** se aplică în cazurile de investire cu formulă executorie a actelor neautentificate notarial. Aceasta reglementare permite ca, în condițiile prevăzute de Legea nr. 246/2018, actele care nu au fost autentificate de un notar să poată fi utilizate în procedura de executare silită, prin investirea lor cu formulă executorie. Astfel, se oferă creditorilor posibilitatea de a valorifica actele neautentificate pentru a obține executarea silită a creanțelor, contribuind la eficientizarea procesului de colectare a datoriilor și la protejarea interesului legitim al acestora.

În această procedură, este prevăzut un termen minim de somație de 20 de zile, asigurându-se astfel respectarea drepturilor debitorului de a-și îndeplini obligațiile în mod voluntar, fără a afecta celeritatea și eficiența procesului de executare.

În ceea ce privește **art. 9² alin. (1) și (3)** acestui capitol, se instituie o obligație pentru creditor înainte de a fi demarată procedura de executare silită în cauzele extrajudiciare. Această obligație constă în somarea debitorului în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu într-un interval de 15 zile. Necesitatea acestor prevederi juridice derivă din principiul fundamental al dreptului la apărare al debitorului și din garantarea unui proces echitabil, conform celor statuate de Curtea Constituțională în Hotărârea sa nr. 1 din 15 ianuarie 2013. Prin intermediul somării, debitorului i se oferă posibilitatea de a acționa benevol în executarea obligațiilor sale înainte de a fi necesar să se recurgă la măsuri coercitive – executarea silită. Aceasta contribuie la prevenirea unor eventuale cheltuieli obligatorii asociate cu procesul de executare silită, care, odată demarat, impune costuri suplimentare debitorului. Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform prevederilor prevăzute la art. 28 din Codul de executare.

La **alin. (2) al art. 9²** va fi inclusă o excepție de la prevederile prezentului articol. Această excepție este necesară pentru a permite instituțiilor publice sau altor entități care au procedura și termenul de executare reglementate printr-o **lege specială** să aplice aceste dispoziții speciale.

Astfel, în cazul anumitor categorii de documente executorii, legislația specială stabilește proceduri și termene distincte pentru executarea benevolă, reglementată în Codul de executare, eliminând necesitatea somării debitorului. De exemplu, în cazul deciziilor organului disciplinar al Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind aplicarea sancțiunii pecuniare a amenzii, Legea nr. 1260/2002 privind avocatura prevede un termen special de 30 de zile pentru executarea benevolă a amenzii, conform art. 57 alin. (1) lit. c) și alin. (2¹). Dacă acest termen este depășit, creditorul poate transmite documentul executoriu spre executare silită, fără a mai fi necesară somarea prealabilă prevăzută în Codul de executare, deoarece debitorul a fost deja notificat prin actul normativ aplicabil.

Un alt exemplu de aplicare a acestei excepții poate fi în cazul documentelor emise de Serviciul Fiscal de Stat pentru obligațiile fiscale ale contribuabililor, prezentarea declarațiilor și dovezilor enumerate nu este necesară, având în vedere că aceste creanțe sunt, de regulă, obligațiile fiscale declarate de contribuabili prin dările de seamă fiscale sau obligațiile fiscale stabilite de Serviciul Fiscal de Stat în urma controlului fiscal, conform art. 189 din Codul fiscal. Executarea silită a acestor creanțe intervine după expirarea termenului de 30 de zile pentru executarea benevolă prevăzut în art. 252 alin. (3) din Codul fiscal. Astfel, la momentul transmiterii documentelor executorii către executorul judecătoresc, debitorii au avut deja posibilitatea de a executa benevol obligațiile fiscale datorate.

La **art. 9² alin. (4)** se reglementează ipoteza când somarea debitorului nu a fost posibilă, creditorul urmează să recurgă la comunicarea prin publicare a somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sau pe pagina web a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

La art. 9² alin. (5) se propune reglementarea procedurii de somare a debitorilor cu obligații de plată către bugetul public național. Aceasta este necesară pentru a asigura un mecanism uniform și eficient de comunicare a creanței de către debitor oferind posibilitatea acestora de a executa benevol obligația.

Somarea debitorului se va realiza prin publicarea unui anunț pe pagina web a organului emitent, în situațiile în care organul emitent nu dispune de o pagină web proprie, anunțul va fi publicat pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat. Somația va fi considerată comunicată după expirarea a 15 zile de la data publicării anunțului.

Un mecanism similar de notificare a debitorilor este prevăzut pentru obligațiile fiscale la art. 129¹ din Codul fiscal, fapt care generează cu succes notificările debitorilor. Astfel, prin reglementarea propusă se asigură o aliniere la practicile naționale și coerența în procesul de comunicare a obligațiilor.

În partea ce ține de dispozițiile prevăzute la **art. 9³** se indică momentul de când începe a curge termenul pentru executarea benevolă a documentului executoriu ținând cont de particularitățile acestora.

Cu referire la **art. 9⁴** se reglementează modalitatea de consemnare a stingerii obligațiilor ce derivă dintr-un document executoriu, precum și după caz obligația de restituire a cheltuielilor prevăzute la art. 9² alin. (4). Debitorul poate alege să-și execute obligația fie personal, fie prin intermediul unei terțe persoane de încredere, cum ar fi: un executor judecătoresc, un notar, o instituție bancară sau orice altă persoană desemnată. De asemenea va fi posibilă confirmarea executării obligației prin transmiterea documentului executoriu (documentul executoriu reprezintă actul care constată existența obligației debitorului față de creditor și în baza căruia a luat naștere creanța), fie prin efectuarea unei mențiuni pe acesta, ceea ce constituie o probă clară a executării. Această soluție oferă debitorului siguranța că obligația va fi considerată executată, fără riscul de contestare din partea creditorului. Acest mecanism de confirmare a stingerii obligației în mod benevol este conform prevederilor stabilite la art. 967 din Codul civil, care asigură continuitatea și coerența cu reglementările Codului civil.

Noua redacție a art. 15 nu afectează actuala redacție, ci se concentrează mai mult pentru clarificarea aspectelor de prezentare a documentului executoriu având ca scop crearea unui cadru mai clar și eficient pentru executarea documentelor executorii, în special în ceea ce privește obligațiile periodice. Prin modificările aduse la **alin. (1)** se intenționează introducerea unor ajustări cu titlu de principiu, stabilind că adresarea creditorului la un executor judecătoresc pentru inițierea procedurii de executare silită va putea fi admisă doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului stabilit de lege sau instanță

Această prevedere este corelată cu dispozițiile art. 255 CPC, conform cărora hotărârea judecătorească trebuie executată benevol în termen de cel mult 15 zile de la data rămânerii definitive. De asemenea, art. 12 din Codul de executare reglementează eliberarea titlului executoriu, astfel din ziua în care hotărârea devine definitivă, creditorul poate solicita eliberarea titlului executoriu, permițându-i, să-l prezinte debitorului în vederea executării acestuia. Astfel, aceste modificări vin să eficientizeze procesul de executare, încurajând executarea benevolă și reducând necesitatea recurgerii la măsuri de executare silită, prin aceasta realizându-se în practică indicația Curții Constituționale din HCC nr. 1 din 15 ianuarie 2013. În ceea ce privește **alin. (2)** se propune o ajustare a prevederilor legale deja reglementate la art. 256 alin. (1) din *Codul de procedură civilă*.

La alin. (3) din articolul 15 se reglementează modalitatea de recurgere la executarea silită, în cauzele de prezentare a titlului executoriu, din oficiu, de către instanța de judecată. Conform acestei reglementări, titlul executoriu va fi prezentat din oficiu spre executare de către instanță doar în cazul în care debitorul nu a prezentat instanței dovada executării benevole a obligației în termenul stabilit de lege sau de instanță. Drept urmare a intervențiilor la art. 15 din Codul de executare, se impune și ajustarea corespunzătoare a dispozițiilor de la **art. 30**.

De asemenea, se propune completarea cu **art. 15¹**, care va reglementa procedura aplicabilă în cazul documentelor executorii ce vizează urmărirea plăților periodice.

În cazul obligațiilor periodice, cum ar fi plata pensiilor de întreținere, repararea prejudiciilor cauzate prin vătămare integrității corporale etc., **alin. (1)** reglementează dreptul creditorului de a iniția procedura de executare silită atunci când debitorul nu își onorează obligațiile de plată până la data scadenței. Cu alte cuvinte, dacă nu a fost plătită o rată sau o altă sumă la termen, creditorul are dreptul să înceapă procedura de recuperare a banilor prin „executare silită”, ce se face după 5 zile de la termenul scadent, iar creditorul trebuie să depună o declarație prin care confirmă că nu a fost plătită suma datorată de către debitor.

Termenul suplimentar de 5 zile, este un termen de grație care are scopul de a oferi debitorului o șansă suplimentară de a-și executa obligațiile în mod benevol.

Alineatul. (2) reglementează perioada și sumele (obiectul executării silite) ce pot fi urmărite prin executare silită, limitându-le la cele scadente care sunt neonorate la data inițierii procedurii de executare silite. Mai simplu de explicat ar fi că, executorul va recupera doar sumele care sunt deja scadente, adică acelea care

trebuiau plătite până în momentul în care s-a început procedura de executare silită. De exemplu, dacă două rate nu au fost achitate, executorul va încerca să recupereze acele două sume, dar nu va include ratele care sunt viitoare (neajunse la scadență).

În ceea ce privește **alin. (3)**, acesta reglementează posibilitatea încetării procedurii de executare silită în cazul în care debitorul își onorează, suplimentar, trei plăți periodice scadente calculate de la data la care și-a onorat toate obligațiile restante. Această prevedere oferă debitorului posibilitatea de a remedia situația (înceta procedura de executare silită) prin achitarea obligațiilor. Adică, dacă debitorul plătește toate datoriile restante și, în plus, plătește la timp încă 3 rate sau sume scadente, procedura de executare silită urmează a fi încetată.

După încetarea procedurii de executare silită, documentul executoriu este restituit creditorului, conform prevederilor art. 86 din Codul de executare, păstrând posibilitatea reluării procedurii de executare silită în cazul unor neexecutări ulterioare, conform dispozițiilor **alin. (4)**.

De asemenea, este necesar a se interveni cu completări la **art. 86 alin. (1) lit. h)**, pentru a se alinia cu dispozițiile art. 15¹ alin. (3).

Această procedură reglementează acțiunile pe care creditorii le pot întreprinde în cazul în care debitorii nu își respectă obligațiile de plată pentru sumele periodice. Prin implementarea acestui mecanism, se oferă atât creditorilor o metodă eficientă de recuperare a creanțelor, cât și debitorilor o oportunitate de a-și „regla” situația financiară, prin plata obligațiilor restante și respectarea noilor termene stabilite.

Prin această reglementare, se respectă caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești definitive, prin care se acordă un drept de executare benevolă, asigurându-se un echilibru între dreptul creditorului la recuperarea creanțelor și obligația acestuia de a confirma în mod formal neexecutarea obligațiilor de către debitor. Astfel, această reglementare contribuie la protecția echitabilă a ambelor părți în procesul de executare, fiind protejat și patrimoniul debitorului, garantat de art. 46 alin. (1) din Constituție. În acest context, măsurile de executare silită trebuie să fie proporționale și să nu afecteze excesiv dreptul de proprietate al debitorului, asigurând astfel un echilibru just între interesele creditorului și protecția patrimoniului debitorului.

Articolul 16 alin. (3) a fost ajustat la dispozițiile art. 249 alin. (1) din *Codul administrativ*, care stabilește că hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor stabilite în Capitolul VI din *Codul administrativ*. În consecință, reglementarea separată a procedurii de executare silită a actelor judecătorești în cauzele de contencios administrativ exclude aplicarea normelor din *Codul de executare*.

Articolul 60 va avea o redacție nouă, având ca scop implementarea raționamentelor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârile nr. 39 din 14 decembrie 2017 și nr. 5 din 3 martie 2022. Modificările propuse sunt esențiale pentru clarificarea și eficientizarea procedurii de executare.

Astfel unul dintre obiectivele principale este ajutarea instituției juridice privind intentarea procedurii de executare la instituția juridică nouă introdusă prin

proiect – executarea benevolă, instituindu-se dispoziții clare cu privire la când și cum trebuie intentată procedura de executare silită.

Un alt obiectiv principal este extinderea condițiilor de contestare a încheierilor privind intentarea procedurii de executare, astfel încât să acopere întregul conținut al art. 61 alin. (1), și nu doar anumite puncte specifice. De asemenea, în contextul abrogării Legii nr. 142/2008 privind ipoteca, vor fi operate modificări în scopul ajustării acestuia cu legislația în vigoare. Astfel, în urma numeroaselor modificări considerabile intervenite la art. 60, acesta va fi expus în redacție nouă.

Din conținutul **art. 61 alin. (1)** din *Codul de executare* se va elimina cuvântul „poate”, care a fost declarat neconstituțional prin intermediul Hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 8 octombrie 2019. Cuvântul „poate” din art. 61 alin. (1) din *Codul de executare* este interpretat în mod echivoc de către autorități, unele considerând că acesta conferă executorului judecătoresc o discreție în a refuza sau iniția procedura executării silite. Prin urmare, Curtea a decis că pentru asigurarea certitudinii juridice, în contextul dreptului de proprietate, acest termen trebuie să fie declarat neconstituțional.

În partea ce ține de **art. 61 alin. (1) lit. e¹**) se impune necesitate de a completa cu un temei de refuz în intentarea procedurii de executare faptul neprezentării declarației pe propria răspundere a creditorului privind neexecutarea creanței de către debitor, împreună cu dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu, obligație ce reiese din art. 9¹ alin. (3). Aceste temei este necesar pentru a „disciplina” creditorul în vederea respectării obligației sale privind somarea debitorului pentru ca cel din urmă să execute benevol obligația impusă de documentul executoriu.

Cu toate acestea, pentru aplicarea acestui temei de refuz trebuie verificate în două ipoteze separate:

(i) în cazul documentelor executorii prezentate de către creditor în ordinea art. 15 alin. (1) din *Codul de executare*, creditorul trebuie să prezinte obligatoriu ambele acte: (a) declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, împreună cu (b) dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu.

(i) în cazul documentelor executorii ce se prezintă de către instanță din oficiu în corespundere cu art. 15 alin. (2) din *Codul de executare*, atunci creditorul urmează să prezinte doar declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. Or, în ipoteza dată, debitorul are obligația de a prezenta instanței de judecată dovada faptului că a executat obligația în termenul indicat în dispozitivul hotărârii instanței, obligație ce derivă din art. 12 alin. (2), I-a teză (conform proiectului).

De asemenea, în contextul declarării neconstituționale a **art. 73** din *Codul de executare*, se propune abrogarea, reieșind din rațiunile Hotărârii Curții Constituționale nr. 11 din 25 martie 2021, or procedura de notificare a debitorului

prevăzută la art. 67 este suficientă pentru a-i aduce la cunoștință actele de executare.

În continuare, se propune excluderea celei de-a doua propoziții din cuprinsul **alin. (1) al art. 161** și a **alin. (2) al art. 162**, declarate în ambele cazuri neconstituționale prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 5 aprilie 2019. Alineatul (1) al art. 162 se propune a fi redat într-o redacție nouă, care ar sublinia unificarea situației participanților la procesul de executare și a terților sub aspectul momentului de la care se calculează termenul de decădere de 15 zile (acesta fiind momentul în care ei au aflat ori trebuiau să afle despre actele pe care doresc să le conteste).

Intrarea în vigoare a legii

Conform prevederilor proiectului, prezenta lege va intra în vigoare la expirarea termenului de două luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Această dispoziție este justificată de necesitatea acordării subiecților de drept un timp rezonabil pentru a se familiariza cu noile reglementări.

Prezenta lege se va aplica documentelor executorii, în sensul art. 11 din *Codul de executare*, emise după data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția prevederii de la art. II pct. 6, care se aplică inclusiv documentelor executorii privind urmărirea plăților periodice eliberate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, unde pe marginea acestora au fost intentate proceduri de executare, fără ca executorul judecătoresc să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu.

Această excepție este justificată în scopul implementării Hotărârii Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a art. 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova.

Astfel, atragem atenția că inițierea procedurii de executare atrage obligația achitării onorariului executorului judecătoresc conform prevederilor art. 38 alin. (4) lit. f), chiar și în situațiile în care debitorul nu se opune și execută documentele executorii benevol (inclusiv și atunci când debitorul îndeplinește obligația în termenul prevăzut la art. 60 alin. (3)). Așa cum reiese din raționamentele Curții Constituționale, această situație reprezintă o sarcină excesivă pentru debitor, deoarece ultimul este obligat să achite un onorariu în quantum de 50% chiar și în cazul în care executorul judecătoresc nu întreprinde nici o acțiune de punere în executare a documentului executoriu, ci doar inițiază procedura de executare și acordă termen benevol pentru executare prevăzut la art. 60 alin. (3) din Codul de executare.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat.

6. Modul de incorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de lege nu va impune necesitatea modificării altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 23⁹/2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul urmează a fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției (compartimentul „*Transparență decizională*”, directoriul „*Proiecte de acte normative*”, subcapitolul „*Registrul proiectelor de acte normative*”), totodată fiind plasat [anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect](#).

La fel anunțul de inițiere a procesului de elaborare a prezentului proiect a fost plasat și pe platforma www.particip.gov.md

Proiectul a fost transmis, în două runde, spre avizare și consultare: Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii, Consiliul Superior al Magistraturii, Uniunea Executorilor Judecătorești, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Asociația „Camera de Comerț Americană din Moldova, Inspectoratul General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, Camera Notarială, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău, Curtea de Apel Bălți, Curtea de Apel Cahul, Curtea de Apel Comrat, Judecătoria Chișinău, Judecătoria Bălți, Judecătoria Cahul, Judecătoria Anenii Noi, Judecătoria Cimișlia, Judecătoria Edineț, Judecătoria Strășeni, Judecătoria Căușeni, Judecătoria Comrat, Judecătoria Criuleni, Judecătoria Drochia, Judecătoria Soroca, Judecătoria Hîncești, Judecătoria Ungheni, Judecătoria Orhei, Camera Notarială din Republica Moldova, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Drept, Centrul de Resurse Juridice din Moldova, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova, Clinica juridică universitară din Bălți, Asociația Juriștilor Administrativi din Moldova, Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova), Centrul Național de Expertize Judiciare, Cabinetul Avocatului Eugeniu Bujoreanu.

Toate obiecțiile și propunerile prezentate au fost analizate și incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Constatările expertizei anticorupție

În baza raportului de expertiză anticorupție nr. ELO24/10092 din 06 noiembrie 2024 s-a constatat că au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și că proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. De asemenea, în conținutul proiectului nu au fost identificați factori de risc care ar putea genera apariția unor situații de corupție.

Ministru

Veronica MIHAILOV-MORARU

OBIECȚIILOR ȘI PROPUNERILOR
la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative
(executarea unor Hotărâri ale Curții Constituționale și perfecționarea mecanismului
de executare benevolă a documentelor executorii)
(numărul unic 408/MJ/2024)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Uniunea Avocaților	1.	<p>Cu referire la propunerea de a introduce un nou capitol în Codul de executare, care să reglementeze executarea benevolă a documentelor executorii, remarcăm că din punct de vedere conceptual acest lucru este unul greșit, or Codul de executare, astfel cum rezultă din art. 1 al acestuia, are drept obiect de reglementare executarea silită a documentelor executorii: „legislația privind executarea stabilește competența executorului judecătoresc, modul și condițiile de executare silită a documentelor executorii.</p> <p>Totodată, alin. (1) art. 10 al Codului de executare, stipulează că, executarea silită intervine doar în condițiile în care „debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile”.</p> <p>Prin urmare, conceptual aceste reglementări, chiar dacă ar fi justificate, pot să</p>	<p>Precizare</p> <p>Prin adoptarea proiectului de lege se urmărește excluderea normelor legale declarate neconstituționale, dar și operarea unor modificări în cuprinsul Codului de procedură civilă și a Codului de executare în vederea asigurării unui echilibru just între drepturile și interesele contradictorii ale celor două părți în procedura de executare.</p> <p>Introducerea unui capitol dedicat executării benevolă în Codul de executare este justificată și necesară, pornind de la ideea că statul Republica Moldova a optat pentru a reglementa legislația execuțională într-un cadrul legal distinct.</p>

			<p>se regăsească în codul de procedură civilă, or anume acesta este actul normativ care reglementează raporturile juridice de la etapa care precedă pe cea a executării silită.</p>	<p>Respectiv, trebuie urmat aceeași abordare sistemică. Deși codul reglementează în principal executarea silită, el are ca obiect de reglementare întregul proces de executare: definirea executării benevole, actele necesare pentru intentarea procedurii de executare benevolă; modalitățile de acordarea a termenelor pentru această etapă, inclusiv etapele premergătoare etc. Articolul. 10 al Codului de executare recunoaște implicit existența executării benevole, stabilind că executarea silită intervine doar când debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile. Un capitol dedicat ar clarifica și optimiza această etapă, asigurând un cadru legal mai coerent și o procedură de executare mai echitabilă.</p>
		2.	<p>Suplimentar, executarea benevolă trebuie să precedă pe cea a eliberării titlului executoriu, fiind de competența instanței de judecată și asigură eliminarea procedurilor inutile pentru cazul de executare benevolă a hotărârilor judecătorești</p>	<p>Precizare Conform art. 11 din Codul de executare, documentele executorii includ inclusiv și hotărârile pronunțate de instanțele de judecată. Hotărârile judecătorești capătă puterea lucrului judecată, doar după ce devin executorii, în sensul în care art. 120 din Constituție impune un</p>

				<p>caracter obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești definitive, fără ca în baza acestora să se emită alte acte. Din aceste considerente, documentele executorii în sensul art. 11 din <i>Codul de executare</i>, doar conferă caracterul executoriu al acestora, dar obligațiile părților este stabilită în hotărârea propriu-zisă.</p> <p>Astfel, creditorul nu poate solicita executarea obligației de către debitor înainte de emiterea unei hotărâri judecătorești.</p>
		3.	<p>Cu privire la executarea benevolă a altor documente executorii, acest aspect ține de obiectul de reglementare al altor acte normative specifice domeniul de reglementare privind emiterea documentelor executorii date. Astfel, de exemplu, în cazul deciziilor organului disciplinar al Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind aplicarea sancțiunii pecuniare a amenzii, Legea nr. 1260/2002 prevede un termen de executare benevolă de 30 de zile pentru executarea amenzii, care odată omis permite creditorului să transmită documentul executoriu spre executare silită (art. 57 alin. (1) lit. c) și alin. (2¹) al legii date).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. 9² alin. (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Somarea debitorului se realizează doar în situațiile în care nu există reglementări speciale cu privire la procedura și termenii de executare benevolă a documentelor executorii respective. În acest caz, prevederile alin. (1) se aplică în modul corespunzător.”.</p>
		4.	<p>Considerăm, de asemenea, că impunerea unui termen de executare benevolă</p>	<p>Nu se acceptă</p>

		<p>după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești știrbește din garanțiile de care dispune creditorul la executarea eficientă a hotărârilor judecătorești, or în perioada rezervată executării benevole debitorul va putea întreprinde acțiuni prin care să împiedice eventuala executare silită a actului judecătoresc definitiv.</p> <p>Concomitent, procedura actuală a solicitării eliberării titlului executoriu la fel oferă debitorului un termen în care acesta are posibilitatea executării benevole, iar art. 61 lit. e) și f) al Codului de executare, obligă executorul judecătoresc să refuze intentarea procedurii de executare dacă termenul de executare benevolă nu a expirat sau documentul executoriu a fost executat. De asemenea, conform alin. (4) art. 61 Cod de executare: „(4) În cazul refuzului de a intenta procedura de executare, cheltuieli de executare nu se achită.”. Astfel, legislația actuală permite de fapt debitorului să anticipeze executarea silită împotriva sa prin executarea benevolă până la eliberarea titlului executării și intentarea efectivă a procedurii executării silită, or debitorul cunoaște sau trebuie să cunoască despre existența unui litigiu și pretențiile față de sine precum și trebuie să cunoască despre existența unei hotărâri definitive și conținutul acesteia, iar până la trimiterea dosarului la</p>	<p>Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017 Curtea observă că, potrivit art. 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare, în cazul executării documentului executoriu în termenul prevăzut la art. 60 alin. (3), onorariul va fi achitat de debitor în proporție de 50% din mărimea obișnuită a acestuia.</p> <p>Astfel, dispozițiile art. 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare obligă debitorul să achite onorariul executorului judecătoresc chiar dacă ultimul nu întreprinde nici un fel de acțiuni în vederea executării documentului executoriu. În asemenea situație, debitorul este de fapt deposedat de proprietatea sa.</p> <p>Curtea reține că acordarea debitorului a posibilității de a executa benevol documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită are ca scop facilitarea executării cu bună-credință și în condiții mai favorabile a creanțelor de către debitori și, totodată, prevenirea unor eventuale abuzuri din partea creditorilor de rea credință care evită înștiințarea debitorului despre</p>
--	--	---	---

		<p>prima instanță sau până la expirarea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe, debitorul are posibilitatea să întreprindă acțiuni de executare benevolă.</p> <p>Impunerea creditorului să parcurgă noi proceduri de comunicare și căutare a debitorului pentru notificarea corectă a propunerii de executare benevolă pune în sarcina creditorului în mod nejustificat acțiuni, proceduri și cheltuieli suplimentare care îngrădesc și mai mult accesul la justiție. Considerăm că efortul suplimentar și interesul față de executarea benevolă a unei hotărâri judecătorești trebuie pus în sarcina debitorului și paradigma în această materie trebuie inversată, astfel încât anume debitorul să aibă un rol activ și să manifeste interes în executarea benevolă a actelor definitive care-i sunt opozabile, având în acest sens toate posibilitățile în cazul în care este de bună-credință. În cazul debitorilor de rea-credință, instituirea unor noi proceduri și mecanisme nu fac decât să le ofere acestor încă o șansă să facă uz de anumite omisiuni procedurale în scop de a evita executarea documentelor executorii.</p> <p>Prin prisma articolului 120 din Legea Supremă, obligativitatea hotărârii judecătorești apare în momentul în care aceasta devine definitivă și nu este condiționată de înaintarea de către creditor a documentului executoriu</p>	<p>existența unei hotărâri judecătorești definitive, atunci când acesta din urmă din varii motive nu este în cunoștință de cauză.</p> <p>În acest sens, Recomandarea CoE nr. (2003) 17 privind executarea hotărârilor judecătorești stabilește că „în timpul procedurii de executare, trebuie găsit un echilibru adecvat între interesele creditorilor și cele ale debitorilor, având în vedere prevederile art. 6 și 8 ale Convenției Europene.</p> <p>Totodată, Curtea reamintește că, la pronunțarea Hotărârii nr. 1 din 15 ianuarie 2013, a fost emisă o adresă, prin care s-a reținut necesitatea instituirii unei obligații în sarcina creditorului de a soma debitorul asupra executării benevole a documentului executoriu până la intentarea procedurii de executare silită.</p> <p>Curtea notează că oferirea debitorului a posibilității de a executa benevol hotărârea judecătorească nu este de natură să contravină principiului liberului acces la justiție și nici să încalce dreptul la un proces echitabil.</p>
--	--	--	---

		<p>către executorul judecătoresc sau îndeplinirea altor proceduri obligatorii.</p> <p>Prin prisma art. 6 pct.1 din Convenția Europeană, precum și prin prisma jurisprudenței Curții Europene, dreptul de acces la justiție nu poate fi absolut, el poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cât timp acestea sînt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.</p> <p>Considerăm că procedurile de executare benevolă propuse prin acest proiect de lege nu sunt necesare într-un stat democratic, or acestea deraiază de la scopul urmărit și nu contribuie la atingerea acestui, precum și nici nu respectă cerința proporționalității ingerințelor în raport cu scopul urmărit.</p> <p>Prin urmare, ceea ce Curtea Constituțională poate considera drept soluție oportună nu reprezintă soluția care trebuie adoptată. Considerăm că excluderea acestei incoerențe a fost realizată în mod corect și proporțional riscurilor și intereselor ambelor părți ale procedurii de executare, anume prin adoptarea Legii nr. 42/2014 prin care a fost amendat art. 60 al Codului de executare după cum urmează:</p> <p>„2. La articolul 60 alineatul (3), textul "cu propunerea de a executa benevol documentul executoriu în termen de 15 zile" se substituie cu textul "și propune debitorului de a executa</p>	
--	--	---	--

		<p>documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să între prindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu".</p> <p>1. La articolul 60 alineatul (3¹), cuvântul "benevol" se exclude.”.</p> <p>Conform notei informative la proiectul de lege dat, se menționează că „în ceea ce ține de a doua parte a prezentului proiect de lege, acesta propune ca noțiunea de „executare benevolă” să nu se regăsească în conținutul Codului de executare, deoarece, esența întregului concept al Codului de executare este executarea silită a documentul executoriu, deoarece debitorul nu l-a executat benevol. Acest lucru este expus și în redacția art. 10 al Codului de executare, care enunță definiția executării silită, și anume “executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile”. în mod normal, executarea unei hotărâri judecătorești sau a unui titlu executoriu se face voluntar și numai în caz contrar se recurge la executarea silită, prin intermediul proceduri de executare.</p> <p>Prezentul proiect nu aduce atingere posibilității debitorului de a executa</p>	
--	--	---	--

		<p>documentul executoriu în termen de 15 zile, fără ca executorul judecătoresc să întreprindă acte de punere în executare a documentului executoriu, însă această etapă va fi o parte integrantă a procedurii de executare silită, în așa mod, excluzând din Codul de executare noțiunea de „executare benevolă”, care nu-și găsește justificare conceptuală.”.</p> <p>Suntem de acord cu această opțiune a legiuitorului, care a eliminat incoerența semnalată de Curtea Constituțională, fără să distorsioneze conceptul Codului de executare și asigurând un echilibru just între interesele creditorilor și debitorilor dar și cele ale statului, astfel încât să fie posibilă executarea de către debitor documentului executoriu înainte de a se întreprinde acțiuni de punere în executare silită și de a trece efectiv la executarea silită a bunurilor debitorului. În același termen, părțile se pot concilia, iar condițiile de executare convenite de părți în acest mod sunt obligatorii și permit încetarea procedurii de executare dacă a fost încheiată și o tranzacție în acest context.</p> <p>În orice caz, părțile sunt în drept să se concilieze și înainte de intentarea procedurii de executare, astfel încât să nu se recurgă la aceasta, încheind o tranzacție extrajudiciară, cu confirmarea acesteia de către instanța de judecată la necesitate sau încheind o tranzacție la etapa examinării litigiului.</p>	
--	--	---	--

	MAI	5.	Analizând conținutul textual al pct. 1-3 din Art. I, în partea modificărilor art. 267, 241, 256 recomandăm alinierea proiectului la prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pe paliera respectării expunerii consecutive a modificărilor.	Se acceptă Propunerile respective au fost incluse în proiect, fiind reordonate.
	Eugeniu Bujoreanu CABINETUL AVOCATULUI	6.	Art. 9 ¹ alin. 3 din proiectul de lege: ”La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul trebuie să prezinte declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, însoțită de dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu”. Astfel creditorul este obligat să informeze debitorul în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, iar odată cu depunerea spre executare a documentului executoriu să prezinte dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu. Potrivit art. 9 ² alin. 3 din proiectul de lege: ”În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Se acceptă parțial Procedura de citare prin publicare în Monitorul Oficial, este unica modalitate de citare publică acceptată și inseratei în legislația națională. Respectiv, aceasta procedură de înștiințare este fundamentată pe principiile dreptului la informare și apărare, care sunt garantate în cadrul procedurilor judiciare. Pentru a evita transferul cheltuielilor către creditor, se impune efectuarea unor modificări la art. 9 ² alin. (4) și art. 9 ³ din Codul de executare. Astfel art. 9² alin. (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Cheltuielile

		<p>Iar termenul începe să curgă din ziua în care debitorul ia cunoștință sau trebuia să cunoască despre somația prezentată de către creditor sau publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>Analizând practica judiciară pe care o avem, putem cu certitudine și deplină responsabilitate să comunicăm că 80% din cauzele civile depuse în instanța de judecată, se examinează în lipsa pîrîților/debitorilor din motiv că aceștia nu recepționează corespondența din diferite motive.</p> <p>În vederea respectării procedurii citării legale, Incaso la solicitarea instanței de judecată, publică citațiile publice în ziarul de nivel raional, suportând astfel suplimentar taxa de stat și taxa de timbru achitate încă cca 100 – 250 lei pentru fiecare citare publică.</p> <p>Considerăm că creditorul poate îndeplini obligația de a transmite o somație în adresa debitorului însă obligația de publicare în Monitorul Oficial a acestei somații este una ineficientă și necesită alocarea unor surse suplimentare pentru Incaso cca 300.000 lei lunar care nu vor putea fi ulterior compensate de la debitor.</p> <p>Or prezentul proiect de lege nu prevede modificarea prevederilor codului de procedură civilă, codului de executare și Hotărîrea de Guvern nr. 886 din 23.09.2010, prin</p>	<p>suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.”.</p> <p>Art. 9³ va avea următorul cuprins: „Debitorul care execută benevol obligația are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”.</p>
--	--	---	---

			introducerea cheltuielilor suplimentarea ale creditorului referitoare la somarea debitorului în Monitorul Oficial despre executarea benevolă.	
	AmCHAM	7.	Se propune modificarea Codului de executare și reglementarea posibilității eliberării titlurilor executorii sub formă de document electronic cu aplicarea semnăturii electronice sau, după caz, reglementarea prin lege a statutului de document executoriu pentru hotărârile judecătorești.	<p>Precizare</p> <p>Propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită.</p> <p>Cu toate acestea, Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind modificarea Codului de executare nr. 443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la forma de transmitere a documentelor executorii vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.</p>
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
Art. I. –Codul de procedură civilă nr. 225/2003				
Articolul 256 se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) Instanța	Uniunea Avocaților	8.	La art. 256 alin. (1 ¹) al Codului de procedură civilă propunem includerea în același termen maxim de executare benevolă oferit de instanță și a obligației de comunicare	<p>Nu se acceptă</p> <p>Titlurile executorii eliberate în cazurile prevăzute la art. 256 alin. (1) din <i>Codul de procedură civilă</i>,</p>

<p>care a pronunțat ordonanța sau hotărârea judecătorească prevăzută la alin. (1) stabilește în cuprinsul dispozitivului un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale. Dovada plății efectuate de pârât se remite instanței și se anexează la dosarul cauzei.”</p>			<p>despre acest fapt, deoarece la art. 12 alin. (2) Cod de executare, conform proiectului, acest fapt nu rezultă expres. Suplimentar, drept consecință juridică pentru nerespectarea acestui termen să se prevadă obligația expedierii titlului executoriu spre executare silită de către instanță din oficiu în următoarea zi lucrătoare celei în care a expirat termenul prevăzut la art. 256 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, cu modificarea corespunzătoare și a art. 12 și a alin. (3) art. 15 al Codului de executare.</p>	<p>vor continua să beneficieze de autoritatea oficială, ele fiind expediate din oficiu executorului judecătoresc de către instanță, ca urmare a neprezentării dovezii de plată de către debitor în termenul acordat de instanță. Somarea în cazurile prevăzute la art. 256, nu este necesară, avînd în vedere că suntem în prezența a două ipoteze juridice distincte, or art. 15 din <i>Codul de executare</i> se referă la hotărârile care au devenit executorii în sensul art. 254 din <i>Codul de procedură civilă</i>, pe cînd cele prevăzute la 256 se execută imediat.</p>
	<p>MAI</p>	<p>9.</p>	<p>La pct. 2, art. 241 alin. (7) expus în redacție nouă și respectiv, pct. 3, art. 256 alin. (1¹), menționăm că soluția legislativă propusă de autor privind instituirea unor termeni exacti în materia executării inclusiv a hotărârii judecătorești, în eventualitate ar putea genera probleme de ordin financiar entităților publice. În vederea susținerii obiecției enunțate vom menționa că instituirea de instanța de judecată a unui termen de până la 15 zile în vederea executării benevole a actului judecătoresc de încasare din contul autorităților finanțate de la bugetul de stat, în anumite situații va face imposibilă respectarea acestuia/încadrarea prin</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Menționăm că, până la modificările aduse la art. 256, în vederea implementării procedurii de executare benevolă, reglementările prevăzute dispuneau transmiterea din oficiu a titlului executoriu de către instanța de judecată, imediat. Însă fără a fi indicat un termen-limită.</p> <p>Această situație genera imposibilitatea debitorului de a executa benevol hotărârea judecătorească anterior începerii executării silite, chiar cînd debitorul</p>

			<p>executarea obligației în interiorul acestui termen.</p>	<p>voia să o execute, fiind contrar noțiunii de executare silită prevăzută la art. 10 din Codul de executare.</p> <p>În acest context, instituirea unui termen de până la 15 zile pentru executarea benevolă a actului judecătoresc reprezintă un termen optim și corespunde spiritului în care același termen era acordat de către executorul judecătoresc în sensul art. 60 din Codul de executare, care de altfel, acordă debitorului o perioadă rezonabilă pentru a-și îndeplini obligațiile impuse de documentul executoriu fără a suporta cheltuielile de executare suplimentare, asigurându-se în acest sens, respectarea raționamentelor din HCC nr. 1/2013 și HCC nr. 39/2017.</p>
		10.	<p>Mai mult, modificările propuse de autor, vin în contradicție cu norma art. 68 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, potrivit căreia, în cazul neexecutării documentului executoriu emis în baza unei hotărâri judecătorești definitive în termen de 3 luni de la data prezentării acestuia, creditorul poate solicita executorului judecătoresc inițierea executării silită, conform procedurii stabilite de Codul de executare.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A se vedea argumentările prezentate la pct. 3 din tabelul de sinteză.</p>

			<p>La acest capitol, sunt relevante și regulile privind principiul performanței stabilite la art. 11 din Legea nr. 181/2014 care stipulează că resursele bugetare se alocă și se utilizează în mod econom, eficient și eficace, în concordanță cu principiile buneii guvernări. Subsidiar, în mod analogic relevăm și prevederile art. 17 alin. (2) din același act normativ, care stabilesc că pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.</p> <p>Pe cale de consecință, în situații de dispunere a încasării unor sume majore la finele anului bugetar, entitatea publică va fi în imposibilitate financiară de a executa hotărârea în partea pecuniară, în interiorul termenului indicat de instanță.</p> <p>Obiecția invocată mai sus este relevantă și pentru Art. II din proiect or, amendamentele propuse pentru modificarea și completarea Codului de executare nr. 443/2004 la fel se referă la instituirea termenului de executare benevolă.</p>	
	UNEJ	11.	<p>La art. I, p. 3 al proiectului în redacția propusă pentru al. 1¹ a art. 256 CPC după cuvintele "15 zile" propunem să se includă sintagma "de la pronunțarea hotărârii" – or, în lipsa acestei sintagme nu este clar care este</p>	<p>Se acceptă Modificările respective au fost incluse în proiect</p>

			punctul de reper pentru calcularea termenului de executare benevolă pentru documentele executorii de executare imediată;	
	Ministerul Finanțelor	12.	Potrivit art.12 alin.(2), în cazurile prevăzute la art.256 alin.(2) din Codul de procedură civilă (în cazul adoptării hotărârii judecătorești privind reintegrarea în serviciu a salariatului), titlul executoriu se eliberează imediat. Totodată, prin modificările operate la art.60 se propune abrogarea alin.(3 ¹), ceea ce ar însemna că la executarea unor asemenea hotărâri judecătorești nu va exista niciun termen de executare benevolă. În această ordine de idei, opinăm că urmează a fi stabilit un termen de executare benevolă (poate fi mai scurt decât pentru alte categorii de documente executorii) și pentru executarea unor asemenea hotărâri judecătorești	Nu se acceptă În cazurile prevăzute la art. 256 alin. (2) din Codul de procedură civilă, menționăm că acesta reprezintă apărarea unui drept nepatrimonial (nepecuniar) prin intermediul judecății, având caracter inalienabil și perpetuu. Aceasta înseamnă că dreptul apărât nu poate fi transferat sau limitat în timp, subliniind importanța și stabilitatea acestuia în cadrul legal, obligație impusă instanței, dar nu părților. O întârziere în executarea hotărârii ar continua să prejudicieze drepturile angajatului, inclusiv dreptul la muncă și la veniturile necesare pentru subzistență.
Art. II. - Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004				
Articolul 9¹ Executarea benevolă (1) Executarea benevolă reprezintă acordarea posibilității debitorului de a executa voluntar documentul executoriu înainte de a	Uniunea Avocaților	13.	În speță, cu referire la alin. (3) art. 9 ¹ și alin. (1) art. 9 ² Cod de executare, în condițiile în care proiectul dispune că termenul de executare benevolă este prevăzut de lege sau de către instanța de judecată, nu este clară rațiunea autorului de a obliga creditorul să acorde debitorului termen de executare benevolă prin notificarea unei somații. Debitorul dispune de	Precizare Necesitatea acestor prevederi juridice derivă din principiul fundamental al dreptului la apărare al debitorului și din garantarea unui proces echitabil, conform celor statuate de Curtea Constituțională în Hotărârea sa nr. 1

<p>trece la executarea silită. Termenul pentru executarea benevolă este stabilit de lege sau de instanța de judecată.</p> <p>(2) În cazul în care debitorul nu execută benevol obligația sa în termenul stabilit de lege sau de instanța de judecată, aceasta poate fi impusă prin executare silită, proces care demarează odată cu sesizarea executorului judecătoresc.</p> <p>(3) La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul trebuie să prezinte declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, însoțită de dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea</p>		<p>acest drept <i>ope legis</i> sau în temeiul hotărârii, dacă aceasta din urmă prevede un termen de executare benevolă, și somarea suplimentară a debitorului pentru acordarea unui termen de executare benevolă nu este doar o dublare inutilă a mecanismelor deja existente, ci și o cale de a întârzia punerea în executare a documentului executoriu.</p> <p>Considerăm, în acest context, că debitorul este obligat să cunoască prevederile legii care-i oferă termen de executare benevolă, precum și pe cele ale documentului executoriu, nefiind necesară somarea repetată cu acordarea termenului de executare benevolă de minim 15 zile, or legea și instanța de judecată pot stabili alte termene. Nu este clar, dacă acest termen de 15 zile este suplimentar la cele stabilite de lege și instanța de judecată, sau reprezintă o normă derogatorie. Ultima soluție riscă să rămână inaplicabilă în contextul în care se aplică regula <i>lex specialis</i>.</p>	<p>din 15 ianuarie 2013. Prin intermediul somării, debitorului i se oferă posibilitatea de a acționa benevol în executarea obligațiilor sale înainte de a fi necesar să se recurgă la măsuri coercitive – executarea silită.</p> <p>Prin Adresa Curții Constituționale nr. PCC-01/27a din 15 ianuarie 2013, Curtea consideră oportună <i>instituirea unei obligații în sarcina creditorului de a soma debitorul</i> asupra executării benevole a documentului executoriu <i>până la intentarea procedurii de executare silită</i>. În acest sens, Curtea a menționat că, în vederea realizării sau stabilirii drepturilor și intereselor civile deduse judecății, procesul civil parcurge două etape: <i>judecata</i> și <i>executarea silită</i>, aceasta din urmă intervenind în cazul hotărârilor susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței coercitive a statului, <i>în măsura în care debitorul nu-și execută de bunăvoie obligația</i>. Totodată a notat că <i>executarea silită a unei hotărâri judecătorești intervine doar atunci când debitorul refuză să execute benevol hotărârea</i>.</p>
--	--	---	--

<p>benevolă a documentului executoriu.</p> <p>(4) Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27 din prezentul cod, se execută imediat.</p>				<p><i>Adică neexecutarea voluntară a unui titlu executoriu deschide calea executării silite.</i></p>
	MAI	14.	<p>La pct. 1, art. 9¹ alin. (1) se propune substituirea cuvintelor „înainte de a trece la executarea silită” cu cuvintele „înainte ca executarea silită să fie solicitată”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Expresia „înainte ca executarea silită să fie solicitată” poate fi ambiguă, deoarece sugerează că creditorul are libera discreție să solicite în orice moment posibilitatea de a solicita executarea silită, în timp ce expresia „înainte de a trece la executarea silită” corelează cu etapele specifice ale executării silite și acoperă ipoteza în care instanța de judecată transmite spre executare imediată hotărârea judecătorească . Mai mult decât atât art. 9¹ din Codul de executare corelează și cu art. 256 Cod de procedură civilă.</p>
	UNEJ	15.	<p>La art. II, p. 1 al proiectului în redacția propusă la al. (1) al art. 9¹ CE se propune următoarea redacție ”Executarea benevolă reprezintă posibilitatea debitorului de a executa voluntar documentul executoriu înainte ca executarea silită să fie solicitată. Termenul pentru executare benevolă este stabilit de lege sau de instanța de judecată, dar nu poate depăși 15 zile din data scadenței obligației stabilite de documentul executoriu.”</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>La articolul 9¹ alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>(4) Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27 din prezentul cod, se execută imediat, fără a se aplica termenul de executare benevolă.”.</p>

			Al. (4) din redacția propusă de proiect a art. 9 ¹ CE propunem să fie completat cu sintagma ”, fără aplicarea termenului de executare benevolă.”- pentru a evita orice confuzie cu documentele executorii de executare imediată pentru care se aplică termen de executare benevolă	
<p>Articolul 9² . Acordarea termenului pentru executarea benevolă</p> <p>(1) Înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.</p> <p>(2) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv</p>	Uniunea Avocaților	16.	<p>Alin. (3) art. 9² Cod de executare care impune publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, reprezintă o cerință excesivă și reprezintă o dovadă a ineficienței și riscurilor mecanismului propus de autorii proiectului. Proiectul nu ține cont și nu soluționează problema cheltuielilor adiționale suportate de creditor în legătură cu procedura de somare și publicare adițională, în cazul în care „înmânarea” somației nu a fost posibilă, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>Punerea în sarcina creditorului a acestor obligații și a cheltuielilor pentru realizarea acestora nu va avea ca efect decât punerea la adăpost a debitorilor de rea-credință și oferirea posibilităților de a evita sau de a întârzia executarea silită.</p> <p>Actual, alin. (3) art. 60 Cod de executare permite somarea eficientă a debitorilor folosind datele și resursele la care au acces executorii judecătorești de localiza și implicit de a notifica cu mai multă ușurință debitorul, posibilități de</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Suplimentar opiniei autorului proiectului e la pct. 6 din sinteză, și Pentru a evita transferul cheltuielilor către creditor, art. 9² alin. (4) și art. 9³ din Codul de executare vor avea următorul cuprins:</p> <p>Astfel art. 9² alin. (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.”.</p> <p>Art. 9³ va avea următorul cuprins: „Debitorul care execută</p>

<p>prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28 din prezentul cod.</p> <p>(3) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(4) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii judecătorești, termenul pentru executarea benevolă a documentului executoriu este stabilit în cuprinsul dispozitivului hotărârii.</p> <p>(5) Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care debitorul ia cunoștință sau trebuia să cunoască despre:</p>		<p>care nu dispun și creditorii, iar publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova trebuie să admitem că nu este o modalitate eficientă de a se asigura informarea debitorului despre existența unui document executoriu. În condițiile în care anume acesta este scopul autorilor proiectului în partea ce ține de amendamentele privind somarea despre executarea benevolă, recurgerea la metode inefficiente de somare lipsește de sens aceste propuneri. În măsura în care legea admite că pentru notificarea eficientă oricum se va recurge la serviciile executorului judecătoresc, conform prevederilor art. 28 din Codului de executare, propunem să se revină la mecanismul existent oferit actual de dispozițiile alin. (3) art. 60 Cod de executare.</p> <p>Pe de altă parte, în timp ce instanța de judecată poate cita partea în proces și la locul ei de muncă sau la locul unde se află, dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, pe când prezentul proiect nu oferă o astfel de posibilitate și se prezumă aplicarea regulilor generale de comunicare a actelor stabilite de Codul civil la art. 22 care admite notificarea doar la domiciliu sau sediu.</p>	<p>benevol obligația are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”.</p>
	17.	Art. 9 ² admite o contradicție, prin coroborarea alin. (1), (4) și lit. c) alin. (5) și alin. (2) art. 256 Cod de procedură civilă, o în cazul celui din urmă nu se admite stabilirea	<p>Precizare</p> <p>Articolul 9² alin. (1) se aplică în toate cauzele generale de executare, stabilind</p>

<p>a) somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la alin. (1);</p> <p>b) publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazurile prevăzute la alin. (3);</p> <p>c) hotărârea judecătorească în cazurile prevăzute la alin. (4)</p>		<p>unui termen de executare benevolă. Același lucru este stipulat la alin. (7) art. 241 Cod de procedură civilă, sens în care instanța de judecată este obligată să dispună executarea imediată a hotărârii.</p> <p>Pe de altă parte, nu este clar de ce autorii proiectului admit că în cazul hotărârilor judecătorești privind executarea imediată termenul executării benevole începe a curge din momentul în care debitorul a luat cunoștință sau trebuia să cunoască despre hotărârea judecătorească, iar în privința celorlalte hotărâri judecătorești nu se aplică aceeași regulă. Considerăm că aceeași obligație de a comunica actele judecătorești și obligația părților de a se interesa de soarta litigiului odată ce au cunoscut despre existența acestuia, este aplicabilă pentru toate hotărârile judecătorești și disocierea propusă de autori cu privire la acest aspect nu are o explicație obiectivă și un scop clar. În acest context, la nivel normativ legiuitorul confirmă importanța manifestării interesului și responsabilității părților în legătură cu soarta litigiului lor, prin alin. (4¹) art. 102 Cod de procedură civilă, care stipulează că: „(4¹) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”.</p>	<p>cadrul general pentru aceste proceduri.</p> <p>În ceea ce privește prevederile prevăzute la alin. (4) și (5) lit. c) al art. 9² prin coroborare cu art. 256 alin. (2) Cod de procedură civilă, se aplică instituției executării imediate a hotărârii. Or legislația națională distinge între procedura de executare a hotărârilor după ce devin definitive și hotărârile cu executare imediată. Dispozițiile art. 9² acoperă ambele ipoteze de acordare a termenului pentru executare benevolă.</p>
---	--	--	--

	MAI	18.	<p>La pct. 1, cu privire la art. 9² se menționează că potrivit art. 68 alin. (2) și alin. (2¹) din Legea nr. 181/2014, în cazul neexecutării documentului executoriu emis în baza unei hotărâri judecătorești definitive în termen de 3 luni de la data prezentării acestuia, creditorul poate solicita executorului judecătoresc inițierea executării silite, conform procedurii stabilite de Codul de executare.</p> <p>Recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești definitive privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărârii judecătorești prevăzut la alin. (2).</p> <p>Astfel, prin prisma argumentelor expuse supra se propune redarea art. 9² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 9² . Acordarea termenului pentru executarea benevolă</p> <p>(1) Înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.</p>	<p>Precizare</p> <p>A se vedea argumentările prezentate la pct. 3 din tabelul de sinteză.</p>
--	------------	-----	--	--

			<p>(2) În cazul în care debitorul este o autoritate/instituție bugetară, înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de 3 luni și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.</p> <p>(3) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28 din prezentul cod.</p> <p>(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(5) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii judecătorești, termenul pentru executarea benevolă a documentului executoriu este stabilit în cuprinsul dispozitivului hotărârii.</p> <p>(6) Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care debitorul ia cunoștință sau trebuia să cunoască despre:</p>	
--	--	--	---	--

			<p>a) somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la alin. (1);</p> <p>b) publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazurile prevăzute la alin. (3);</p> <p>c) hotărârea judecătorească în cazurile prevăzute la alin. (4).</p> <p>(7) Termenul de executare benevolă a hotărârii judecătorești prevăzut la alin. (2) se suspendă dacă hotărârea judecătorească definitivă privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare a fost contestată cu recurs.”.</p>	
	Eugeniu Bujoreanu CABINETUL AVOCATULUI	19.	<p>Potrivit art. 67 alin. 4 Cod de executare prevede: ”În cazul în care înmînarea actului executorului judecătoresc către persoanele indicate la alin.(2) și (3) nu a fost posibilă, actul va fi comunicat prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”</p> <p>Astfel legiuitorul a prevăzut modalitatea de înștiințare și de compensare a cheltuielilor suportate în cadrul procedurii de executare a hotărîrii de către executorului judecătoresc, exceptînd astfel de la aceste cheltuieli creditorul.</p> <p>Astfel suntem categoric împotriva pentru publicarea înștiințării în Monitorul Oficial a comunicării despre executarea benevolă în</p>	<p>Precizare</p> <p>Suplimentar opiniei autorului proiectului de la pct. 6, menționăm că procedura de citare prin publicare în Monitorul Oficial, în cazul în care debitorul nu poate fi găsit, este fundamentată pe principiile dreptului la informare și apărare, care sunt garantate în cadrul procedurilor judiciare.</p>

			cazul imposibilității înmânării somației, cu excluderea din proiectul de legea : 1. art. 9 ² alin. 3; 2. art. 9 ² alin. 5 lit. (b);	
		20.	Referitor la declarația creditorului pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, legiuitorul urmează să specifice în ce formă se prezintă această declarație or să elaboreze un model de declarație care va fi atașat prezentului proiect.	<p>Precizare</p> <p>Conform principiului libertății contractuale, inclusiv în cazul tranzacțiilor, părțile au dreptul de a stabili propriile condiții și modalități de exprimare a acordurilor lor, atâta timp cât acestea nu contravin legii. În acest sens, declarația pe propria răspundere a creditorului referitoare la neexecutarea creanței de către debitor poate fi redactată într-o formă aleasă liber de către creditor, însă trebuie să întrunească anumite condiții de validitate a actului juridic.</p> <p>Absența unei specificări clare privind forma declarației în proiectul de lege sugerează că legea permite creditorului să își formuleze declarația conform propriilor preferințe și necesități, în concordanță cu principiul libertății contractuale.</p>
	UNEJ	21.	În redacția propusă de proiect pentru al. (3) al art. 9 ² propunem substituirea sintagmei "Monitorul oficial al Republicii Moldova" cu sintagma "pagina web a UNEJ" - or, costurile	<p>Nu se acceptă</p> <p>Monitorul Oficial reprezintă singura sursă oficială și unanim recunoscută pentru informarea</p>

			<p>de publicare în Monitorul Oficial sunt destul de mari (între 500-1000 lei), ceea ce ar constitui o povară înjustă pusă pe creditor (a cărui creanță poate fi mai mică decât această sumă), în plus - Monitorul Oficial este o sursă mult mai puțin la îndemâna persoanelor, decât pagina web. La fel, menționăm că Monitorul oficial nu oferă opțiunea de căutare a textului în anunțurile publice, fapt ce face extrem de dificilă verificarea unei informații și practic reduce la zero eficiența informării publice prin el. Pagina UNEJ ca și spațiu de publicare a somațiilor ar fi mai puțin costisitoare, mai accesibilă și ar oferi și motorul de căutare pentru ca persoanele să poată ușor identifica avizele/somațiile care le vizează.</p>	<p>publicului cu privire la informațiile de interes public. Acesta este destinat unei audiențe largi, asigurând că informațiile ajung la o gamă cât mai vastă de cetățeni. În contrast, site-ul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești este mai puțin cunoscut și accesat doar de un segment restrâns de profesioniști și persoane interesate de procedurile de executare silită.</p>
	AmCham	22.	<p>Considerăm că, procedura curentă de executare oferă debitorilor suficiente mijloace pentru realizarea drepturilor lor și cooperare în cursul executării titlurilor executorii.</p> <p>Totodată, în cazul în care reglementarea instituției executării benevole reprezintă o decizie necesară și dictată de practica judiciară, AmCham Moldova optează pentru revizuirea art. 9² din proiectul de lege. Alineatul (3) al acestui articol stabilește faptul că, în cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă (prin orice mijloace care sunt prevăzute la alin. (2)), aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al</p>	<p>Precizare</p> <p>Suplimentar opiniei autorului proiectului de la pct. 6, menționăm că procedura de citare prin publicare în Monitorul Oficial, în cazul în care debitorul nu poate fi găsit, este fundamentată pe principiile dreptului la informare și apărare, care sunt garantate în cadrul procedurilor judiciare.</p>

			Republicii Moldova. Considerăm că creditorul poate îndeplini obligația de a transmite o somație în adresa debitorului, însă obligația publicării somației în Monitorul Oficial este una absolut ineficientă ca rezultat și una costisitoare, afectând nejustificat interesele creditorilor. Având în vedere cele menționate, propunem excluderea obligației publicării somațiilor adresate debitorilor în Monitorul Oficial al Republicii Moldov	
	Ministerul Finanțelor	23.	<p>În vederea neadmiterii tergiversării nejustificate a executării silite a documentelor executorii emise de Serviciul Fiscal de Stat ce vizează obligațiile fiscale ale contribuabililor, se propune excluderea cerințelor prevăzute în proiect (art. II pct. 1, 3, 6) referitor la prezentarea declarației privind propria răspundere referitoare la neexecutarea creanței de către debitor și a dovezii somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu, pentru documentele executorii menționate la art. 11 lit. p) din Codul de executare (actele emise de către Serviciul Fiscal de Stat privind dispunerea încasării sumelor).</p> <p>Reglementarea acestei derogări este necesară, având în vedere că în cazul documentelor executorii emise de Serviciul Fiscal de Stat ce vizează obligațiile fiscale ale</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A se vedea argumentările prezentate la pct. 3 din tabelul de sinteză.</p>

		<p>contribuabililor, prezentarea actelor enumerate supra la depunerea documentului executoriu spre executare silită nu este justificată prin prisma specificului creanțelor fiscale. Or, creanțele care fac obiectul documentelor executorii emise de Serviciul Fiscal de Stat sunt, de regulă, obligațiile fiscale declarate prin dări de seamă fiscale de către contribuabili, pe care aceștia au obligația să le achite conform art. 8 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal, fie obligațiile fiscale determinate de Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu art. 189 din Codul fiscal, ca urmare a efectuării controlului fiscal, executarea silită a cărora intervine după expirarea termenului de executare benevolă de 30 de zile din data comunicării deciziei asupra cazului de încălcare a legislației, prevăzut la art. 252 alin. (3) din Codul fiscal. Astfel, la etapa remiterii documentelor executorii către executorul judecătoresc, debitorii au avut posibilitatea de executare benevolă a obligațiilor fiscale datorate.</p> <p>În acest sens, la art. II al proiectului, articolul 9² alineatul (2), propunem de completat cu următorul text: „, , cu excepția art. 43 alin.(2) din Codul de executare.”, deoarece reieșind din dispoziția acestui alineat, care prevede că în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, calitatea de creditor o exercită Ministerul Finanțelor prin intermediul</p>	
--	--	--	--

			Serviciului Fiscal de Stat, nu se vor aplica aceste prevederi, inclusiv se va exclude și prezentarea declarației pe propria răspundere.	
		24.	La fel, opinăm că urmează a fi reglementat faptul că cheltuielile de publicare a somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, prevăzute la art.9 ² alin.(3), urmează a fi recuperate din contul debitorului.	Se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 6 din tabelul de sinteză.
Articolul 9³ Consemnarea stingerii obligației Debitorul care execută benevol obligația are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.	UNEJ	25.	Propunem expunerea art. 9 ³ în următoarea redacție: <i>”Articolul 9³. Confirmarea stingerii benevole a obligației.</i> <i>Confirmarea stingerii benevole a obligației se face prin eliberarea, de către executorul judecătoresc, către debitor a unui certificat ce atestă executarea obligației față de creditor. Condițiile și procedura de eliberare și înregistrare a certificatului, cât și modelul acestuia se aprobă de Consiliul UNEJ. UNEJ va asigura evidența certificatelor respective și eliberarea duplicatelor acestora.</i> <i>La solicitarea debitorului, executorul judecătoresc va include mențiunea despre stingerea obligației pe originalul documentului executoriu. Creditorul este obligat să restituie documentul executoriu în original debitorului, după executarea deplină a obligației stabilite prin acesta, dacă debitorul o solicită.</i>	Nu se acceptă Reglementările din Codul civil oferă părților mai multă libertate și responsabilitate, evitând cheltuieli procedurale suplimentare. Codul civil permite debitorului să primească direct chitanța sau titlul original de la creditor și să utilizeze orice mijloc de probă pentru a dovedi plata, fără intervenția obligatorie a unei terțe părți. Acest lucru încurajează soluționarea directă a obligațiilor și responsabilizează creditorul. În contrast, propunerile UNEJ impun automat implicarea executorului judecătoresc pentru confirmarea stingerii obligației, introducând o birocrație suplimentară și generând cheltuieli adiționale pentru debitor. În plus, procedura din Codul civil este

			<p><i>Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”</i></p> <p>Considerăm că redacția propusă oferă un grad sporit de securitate ambelor părți ale raportului obligațional – or, în redacția propusă de proiect nu există soluții pentru: (1) situația când debitorul pierde chitanță ce confirmă executarea obligației, (2) obligația se stinge prin compensare sau confuziune etc; (3) modul în care succesorii debitorului fac proba faptului că obligația a fost stinsă, în ipoteza unui creditor rău intenționat etc.</p> <p>La fel, nefiind reglementată de lege nici forma, nici conținutul chitanței, există un risc iminent ca respectivele certificate să fie incerte, cu formulări confuze, inexacte sau incorecte – fapt care nu poate fi admis, având în vedere valoarea lor juridică.</p> <p>În ipoteza acceptării redacției propuse, riscurile enunțate mai sus ar dispărea, iar actele ce confirmă executarea benevolă a obligației ar avea o formă certă și ar fi luate în evidență, cu posibilitatea verificării acestora, oferirii de duplicate etc.</p>	<p>simplă și eficientă, permițând rezolvarea rapidă a litigiilor și protejând debitorul de costuri nejustificate. Propunerile UNEJ, însă, implică obținerea și înregistrarea unui certificat, ceea ce poate întârzia procesul și crea obstacole, reducând astfel flexibilitatea părților și complicând relațiile dintre debitor și creditor.</p>
<p>La articolul 15: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Documentul executoriu se prezintă spre executare silită de creditor, doar dacă debitorul nu a executat</p>	<p>Uniunea Avocaților</p>	26.	<p>Alin. (1) art. 15 și alin. (1) art. 60 Cod de executare, în versiunea proiectului, nu ține cont de faptul că termenul de executare benevolă nu este doar cel care este indicat în somație, dar și cel indicat în lege sau în hotărârea judecătorească, precum și de faptul că proiectul nu obligă expedierea unei somații în fiecare caz. Executarea</p>	<p>Precizare</p> <p>Alin. (1) al art. 15 este în concordanță cu art. 9² alin. (1), prevederile menționate se aplică în toate cauzele generale de executare, stabilind cadrul general al procedurii de executare. Astfel, termenul de executare</p>

<p>benevol documentul executoriu în interiorul termenului de executare indicat în somație.”;</p> <p>la alineatul (2): 6 literele d) și e) se abrogă; se completează cu litera i) cu următorul cuprins: „i) de urmărire a sumelor prevăzute la art. 256 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă debitorul nu a prezentat dovada efectuării plății în termenul stabilit de instanță în conformitate cu prevederile art. 256 alin. (11) din Codul de procedură civilă;</p>			<p>imediată a documentului executoriu nu-l lipsește pe creditor de ași alege în mod independent executorul judecătoresc la care să depună spre executare silită documentul executoriu conform alin. (2) art. 60 Cod de executare.</p>	<p>benevolă de 15 zile, indicat în somație, este stabilit de lege.</p> <p>Pe când în art. 60 alin. (1) sunt reflectate două ipoteze în cazul în care nu se execută benevol documentul executoriu: (i) în cazul în care în termenul indicat în somație debitorul nu a executat benevol documentul executoriu; și (ii) în cazurile prevăzute de prezentul cod, când instanța indică în dispozitivul hotărârii termenul în interiorul căruia urmează a fi executată imediat hotărârea.</p>
<p>se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins: „(6) În cazul documentelor executoriu privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul nu își onorează obligația de plată până la data scadenței a fiecărei plăți, creditorul poate transmite titlul executoriu pentru executare silită, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. În</p>	<p>UNEJ</p>	<p>27.</p>	<p>Corelat cu modificările propuse mai sus, pentru al. (1) al art. 15 CE propunem următoarea redacție ”Documentul executoriu se prezintă spre executare de creditor, însoțit de extrasul din Registrul de evidență a consemnării executării benevole a respectivului document executoriu.”</p> <p>Al. (2) al art. 15 CE propunem să fie expus după cum urmează : ”(2) Dacă debitorul nu a prezentat certificatul de consemnare a executării benevole, în termen de 5 zile lucrătoare de la expirarea termenului indicat la art. 9¹ (iar în cazul documentelor executorii prevăzute de lit. b) – dovada achitării), instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare în cauzele ce țin:” Daca această completare este acceptată, nu mai este nevoie de indicarea necesității prezentării dovezii plății la lit. i) a redacției propuse de proiect.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Nu există reglementare legală care să stabilească în mod specific funcționarea „Registrului de evidență a consemnării executării benevole”. Absența unei reglementări clare generează incertitudini în aplicarea acestuia, deoarece nu sunt definite statutul său juridic și reglementările de gestionare și operare a informațiilor incluse. În acest context, este esențial să subliniem că aceste ambiguități pot compromite transparența și eficiența procesului de executare.</p>
		<p>28.</p>	<p>Totodată, pentru a nu crea cheltuieli disproporționate statului în calitate de creditor, se propune expunerea lit. b) de la al. (2) al art. 15 CE în următoarea redacție: ”b) de urmărirea sumelor ce</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A se vedea argumentările prezentate la pct. 3 din tabelul de sinteză.</p>

acest caz, se consideră că termenul pentru executare benevolă a expirat.”.			urmează a fi făcute venit la bugetul de stat – fără respectarea termenului stabilit de art. 9 ¹ și a procedurii somării prealabile a debitorului” În caz contrar, pe miile de dosare unde statul are calitate de creditor va fi nevoie de somații, lucru care impune cheltuieli și eforturi suplimentare; în plus, contravenienții vor avea pe lângă termenii acordați de art. 315 CE și Codul contravențional (30 de zile și 3 zile lucrătoare pentru achitarea a 50% din amendă) încă un termen de executare benevolă – ceea ce nu este echitabil în raport cu alte categorii de debitori.	
		29.	În redacția propusă pentru al. (6) al art. 15 CE, considerăm necesară substituirea sintagmei ”a fiecărei” cu sintagma ”unei” – această redacție ar fi mai clară și nu ar permite interpretări.	Nu se acceptă Menținerea sintagmei „a fiecărei” plăți garantează că creditorul are dreptul de a acționa imediat în cazul neexecutării oricărei plăți scadente, protejându-și astfel mai eficient drepturile. Substituirea cu „unei” ar putea sugera că doar neexecutarea unei plăți neprecizate ar activa dreptul creditorului, ceea ce ar diminua protecția acestuia.
La articolul 16: alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Hotărârile judecătorești în contencios administrativ se prezintă spre executare în conformitate cu prevederile stabilite în Capitolul VI din Codul administrativ.”.	MAI	30.	Se recomandă revizuirea pct. 4 cu indicarea nemijlocită a normei de referință (Titlu, Cartea etc.), întrucât Codul administrativ conține în componența sa „Capitolul VI” atât în Cartea a doua, cât și în Cartea a treia, astfel nu este clar la care din ele face trimitere autorul, iar pentru a exclude orice echivoc, punctul dat urmează a fi completat corespunzător.	Se acceptă Propunerile respective au fost incluse în proiect.

<p>La articolul 60: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Procedura de executare se inițiază la cererea creditorului urmăritor, doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului de executare indicat în somație, sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare.”</p>	<p>MAI</p>	<p>31.</p>	<p>La pct. 6, art. 60, amendamentul alin. (3) se propune a fi redat în redacție nouă cu următorul cuprins: „la alineatul (3), textul „ , și propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu” și textul „Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condițiile art. 67 din prezentul cod.” se exclude;”. Propunerea dată rezidă din faptul că, odată ce termenul de executare este exclus, este oportun să fie exclus și textul ce explică modul de calcul al acestui termen.</p>	<p>Se acceptă Propunerile respective au fost incluse în proiect.</p>
<p>;</p> <p>la alineatul (3), textul „ , și propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu” se exclude;</p> <p>alineatele (3¹) și (3²) se abrogă;</p> <p>la alineatul (4), textul „în temeiul prevăzut la art. 61 lit. b), e) și f) din prezentul cod” se substituie cu textul „pentru unul din</p>	<p>UNEJ</p>	<p>32.</p>	<p>La p. 6 din proiect referitor la alineatul (3) al art. 60 CE trebuie completat și cu excluderea propoziției a 4 din al. 3 – or, dacă se exclude termenul, e firesc să se excludă și fraza care explică cum acesta se calculează.</p>	<p>Se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 31 din tabelul de sinteză.</p>

temeiurile prevăzute la art. 61 alin. (1).”				
La articolul 61 alineatul (1): 7 În textul dispoziției, cuvintele „poate refuza” se substituie cu cuvântul „refuză”; se completează cu litera e 1) cu următorul cuprins: „e 1) creditorul nu a prezentat declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, după caz, împreună cu dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu.”.	UNEJ	33.	Propunem expunerea redacției date de proiect pentru lit. e1) al. 1 al art.61 în următoarea redacție: ” „e1) creditorul nu a prezentat extrasul din Registrul de evidență a consemnării executării benevole ce confirmă lipsa executării și/sau dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu, dacă acestea sunt impuse de lege.”.	Nu se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 27 din tabelul de sinteză.
Propuneri de completare cu articole noi (pentru ajustarea cadrului normativ conex)				
	MAI	34.	La art. 263 din Codul de executare nr. 443/2004 se propune expunerea alin. (2) cu următorul cuprins: „(2) Încheierea instanței de judecată privind căutarea condamnatului se execută de către subdiviziunea teritorială subordonată Inspectoratului General al Poliției în a cărei rază teritorială se află ultimul domiciliu al condamnatului sau este dislocat comandamentul militar.”. Raționamentul propunerii nominalizate rezidă din faptul că, actualmente implementarea	Precizare Propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită. Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind

		<p>prevederilor art. 263 alin. (2) din Codul de executare conform căroră, încheierea instanței de judecată privind căutarea condamnatului se execută de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune sau este dislocat comandamentul militar, creează impedimente și dificultăți atât la stabilirea competenței de pornire a dosarelor de căutare, cât și la executarea în termen ale acestora. Or, deseori adresa indicată în dosarul de probațiune și nemijlocit în încheierea judecătorească nu corespunde realității.</p> <p>De asemenea, recomandarea prenotată se necesită întru excluderea suprasolicitării unor angajați ai inspectoratelor de poliție în raport cu angajații altor inspectorate de poliție de a cărei competență teritorială ar fi examinarea încheierii instanței de judecată privind căutarea condamnatului.</p> <p>În acest context, se remarcă că nu este relevantă elaborarea procedurii interne prin care s-ar stabili remiterea materialului după competență teritorială, întrucât ar fi contrară art. 263 alin. (2) din Codul de executare care prevede expres că executarea încheierii de judecată se efectuează de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune.</p> <p>Mai mult, în scopul justificării propunerii înaintate se relevă că, potrivit anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 827/2010 privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune, în mun. Chișinău există un singur</p>	<p>modificarea Codului de executare nr. 443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la modificarea legislației vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.</p>
--	--	--	--

			<p>Birou de probațiune Chișinău (cu statut de direcție generală), însă conform anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 547/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, în mun. Chișinău își desfășoară activitatea șase subdiviziuni teritoriale (Direcția de poliție a mun. Chișinău, Inspectoratele de poliție Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana și Rîșcani), care în conformitate cu pct. 19 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547/2019 au competență teritorială corespunzătoare împărțirii administrativ-teritoriale.</p> <p>Astfel, la recepționarea încheierii instanței de judecată privind anunțarea în căutare a condamnatului la subdiviziunea teritorială de Poliție, deși condamnatul nu locuiește sau nu are ultimul domiciliu pe teritoriul administrativ deservit de către aceasta, ultima urmează să intenteze dosarul de căutare, chiar dacă acest fapt excede competența sa teritorială.</p>	
	Eugeniu Bujoreanu CABINETUL AVOCATULUI	35.	<p>Potrivit art.254 alin. 4 al CPC Hotărârea judecătorească irevocabilă este obligatorie pentru persoana în al cărei interes a fost pornit procesul de către organele și persoanele specificate la art.7 alin. (2).</p> <p>Iar pentru neexecutarea hotărârii instanței de judecată, art. 318 alin. 1 Cod contravențional prevede că: ”Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare, se</p>	<p>Precizare</p> <p>Propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită.</p> <p>Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind modificarea Codului de executare nr.</p>

		<p>sanctionează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.</p> <p>Pe parcursul a 14 ani (2010 - 2024) de analiză a hotărârilor judecătorești prin care persoana este atrasă la răspundere contravențională pentru neexecutarea hotărârii de judecată, am constat că aplicarea amenzii contravenționale nu are efect pozitiv asupra debitorului, nu îl disciplinează și nu duce la achitarea de către acesta a datoriei.</p> <p>Astfel constatăm că sancțiunea care poate fi aplicată acestei contravenții de către instanța de judecată, prevede doar o singură sancțiune sub formă de amendă și nu prevede o altă sancțiune complementară.</p> <p>În cazul în care ar exista o altă sancțiune complementară la această componentă de infracțiune, eficiența de executare a unei hotărâri ar crește în viziunea noastră cu siguranță la 100%.</p> <p>Astfel considerăm oportun de a introduce modificări în art. 318 alin. 1 Cod contravențional, și anume de a introduce o sancțiune complementară pentru neexecutarea hotărârii cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 45 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.</p> <p>Art. 30 alin. 2 lit. (b) CE, care expres reglementează competența teritorială imperativă în cazul executării documentelor executorii prin urmărirea salariului sau unui alt venit al debitorului, competent în executare este executorul judecătoresc în a cărui circumscripție teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor</p>	<p>443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la modificarea legislației vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.</p>
--	--	---	---

		<p>judecătorești, se află sediul instituției (organizației) de la care debitorul primește venituri),-</p> <p>Codul de executare a fost implementat cu scopul de a liberaliza executarea silită care la rândul său s-a axat pe principiile de competitivitate, libera alegere a unui executor judecătoresc de către creditorul-urmăritor în procesul de executare a unui document executoriu în conformitate cu dispozițiile Codului de executare.</p> <p>La rândul său Codul de executare, înrunește în sine un complex de măsuri/proceduri care contribuie la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.</p> <p>În exercitarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare este liber de a alege a unui executor judecătoresc, un principiu fundamental, competitiv în procedura de executare.</p> <p>Contrar principiului indicat mai sus creditorul-urmăritor este impus și lipsit de dreptul de libera alegere a unui executor judecătoresc în procesul de urmărire a unui drept legitim recunoscut prin intermediul unui act cu caracter executoriu emis de către autoritățile publice în modul corespunzător.</p> <p>La fel, art. 111 Cod de executare reglementează procedura de urmărire a salariului și altor venituri ale debitorului.</p> <p>Art. 112 Cod de executare reglementează obligația administrației și a debitorului de a comunica executorului judecătoresc și creditorului schimbarea locului de muncă al debitorului.</p>	
--	--	---	--

		<p>Art. 113 Cod de executare reglementează procedura controlul asupra efectuării reținerilor, respectarea cât procedura de procedura de urmărire a salariului și altor venituri ale debitorului, respectarea obligațiilor administrației și a debitorului de a comunica executorului judecătoresc și creditorului schimbarea locului de muncă al debitorului, procedura controlul asupra efectuării reținerilor din salariului și altor venituri ale debitorului, pot fără careva impedimente fie costuri suplimentare efectuate de către executorul judecătoresc ales la libera discreția creditorului-urmăritor.</p> <p>La fel procedura controlul asupra efectuării reținerilor din salariului și altor venituri ale debitorului nu necesita deplasarea executorului judecătoresc fie a creditorului în comun cu executorul judecătoresc la sediul angajatorului debitorului fie la entitatea de la care debitorul primește surse financiare din simplul motiv ca aceasta procedura (procedura de control) poate în prezent a fi efectuată online prin suprapunerea datelor din bazele de date ale serviciului fiscal, CNAS, ect. Cu sumele financiare primite în contul biroului executorului judecătoresc. Respectiv în esența sa procedura de verificare a corectitudinii efectuării reținerilor din salariului debitorului cu participarea fizică a executorului judecătoresc este o normă morală învechită.</p> <p>Astfel în contextul celor expuse consideram oportun, abrogarea prevederilor art. 30 alin. 2 lit. (b) Cod de executare care reglementează și anume competența teritorială imperativă în cazul</p>	
--	--	---	--

			<p>executării documentelor executorii prin urmărirea salariului sau unui alt venit al debitorului, competent în executare este executorul judecătoresc în a cărui circumscripție teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află sediul instituției (organizației) de la care debitorul primește venituri).</p>	
	UNEJ	36.	<p>La art. 24 propoziția a doua din al. (1) se expune după cum urmează: ”Sumele menționate se calculează din a 16 zi de când hotărârea judecătorească a fost pronunțată sau, în cazul celorlalte documente executorii, din a 16 zi de când creanța a devenit exigibilă (scadentă) și până la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod. Dacă documentul executoriu a fost prezentat spre executare silită de creditor în termen de peste 30 de zile de la data expirării termenului indicat la art. 9¹, dobânda va putea fi solicitată începând cu data solicitării intentării procedurii de executare silită.”</p> <p>– redacția propusă ar oferi încă o motivare debitorilor să își execute benevol obligațiile și ar prevedea expres că pe această perioadă nu pot fi calculate penalități de întârziere. Totodată, prin completarea normei s-ar limita perioada când creditorul, cu rea credință face mai oneroasă obligația debitorului, crescând perioada de neexecutare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerile prezentate contravin prevederilor stabilite la art. 942 din Codul civil, conform căruia creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata. Astfel, chiar dacă debitorului i se acordă un termen de executare benevolă, acest fapt nu constituie un temei pentru amânarea aplicării penalităților pe durata acordării executării benevole a obligației sale.</p> <p>Excluderea penalităților pe durata termenului de executare benevolă va crea o premisă favorabilă pentru debitor de a tergiversa executarea obligației în cadrul termenului acordat, fără a suporta consecințele legale aferente întârzierii.</p>
		37.	Suplimentar, pentru a exclude abuzurile din partea creditorilor, considerăm oportună completarea al.	Nu se acceptă

			(2) al art. 19 CE cu următoarea propoziție: ”Eliberarea duplicatului documentului executoriu nu poate fi solicitată fără prezentarea extrasului din Registrul de evidență a consemnării executării benevole care confirmă lipsa executării pe acest document executoriu”	A se vedea argumentările prezentate la pct. 27 din tabelul de sinteză.
		38.	<p>În altă ordine de idei, având în vedere că prin proiectul respectiv se operează modificări la Codul de executare, pentru a anticipa și diminua impactul negativ iminent al duratei examinării dosarelor de către Curtea de Apel Chișinău (în special) în contextul numărului insuficient de judecători, propunem câteva modificări la Codul de executare, a căror promovare o considerăm de importanță majoră. Astfel, propunem următoarele intervenții:</p> <p>1. completarea art. 11 din Codul de executare cu lit. u) <i>„factura pentru servicii de utilități, pe care consumatorul nu a formulat obiecții, neachitată în termen de 60 de zile la scadență, însoțită de declarația pe propria răspundere a creditorului și copia autentificată a contractului de furnizare a serviciului.”</i></p> <p>- În eventualitatea acceptării acestei propuneri, urmează a indica în art. 14, alin. (3) după sintagma <i>„cu excepția celor prevăzute la art. 11 lit. k)”</i> textul <i>„și lit. u)”</i></p> <p>- pentru a prevedea și situația acestor documente executorii.</p> <p>Considerăm că, pe termen scurt și mediu activitatea furnizorilor de utilități ar putea fi serios afectată de situația creată la Curtea de Apel Chișinău (și nu doar. Acești agenți economici de o</p>	<p>Precizare</p> <p>Propunerile înaintate depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită.</p> <p>Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind modificarea Codului de executare nr. 443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la modificarea legislației vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.</p>

		<p>importanță deosebită pentru economia țării au pendinte în instanța de judecată numeroase acțiuni civile în vederea recuperării datoriilor înregistrate de consumatori la achitarea serviciilor precum cele de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a. furnizare a gazelor naturale; - b. furnizare de servicii de comunicații electronice; - c. furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare; - d. furnizarea energiei electrice; - e. furnizarea energiei termice. <p>Soluțiile pe aceste litigii vor putea fi puse în executare doar după ce Curtea de Apel se va pronunța pe ele (dacă hotărârea primei instanțe nu a rămas definitivă prin necontestare). În situația actuală, aceasta ar putea dura și câțiva ani. Având în vedere acest aspect, considerăm utilă examinarea posibilității oferirii de statut de documente executorii acestor facturi pe utilități, cu respectarea anumitor condiții.</p> <p>Or, în majoritatea cazurilor parcurgerea etapei judiciare pe această tipologie de litigii reprezintă o etapă pur tehnică, dat fiind faptul că datoriile consumatorilor în aceste cazuri sunt: certe – rezultând dintr-un contract încheiat între consumator și furnizor, lichide – quantumul datoriei fiind determinat de către furnizor cu ajutorul echipamentelor de măsurare și exigibile – în sensul în care furnizorul poate pretinde executarea obligației de plată, însă fără o hotărâre a instanței de judecată, nu poate intenta procedura de executare a creanței pe care o deține. Astfel,</p>	
--	--	---	--

		<p>propunem atribuirea statutului de documente executorii facturilor pe utilități ajunse la scadență și necontestate de către consumator, după expirarea unui termen de la scadență (practică regăsită și în alte țări europene)</p> <p>Al. (1) al art. 136 se expune în următoarea redacție: ” (1) În cazul în care bunul adjudecat la licitație este un imobil, a cărui valoare cadastrală depășește echivalentul a 20 salarii medii pe economie la data organizării licitației, executorul judecătoresc, după ce întocmește procesul-verbal al licitației, transmite instanței de judecată în a cărei circumscripție se află sediul biroului său copia de pe procedura de executare pentru confirmarea procesului-verbal al licitației. Pentru alte bunuri vândute la licitație, cât și pentru bunurile transmise creditorului în contul achitării datoriei, confirmarea prin instanța de judecată nu este necesară.”</p> <p>Al. (2) al art. 136 se expune după cum urmează: ” În termen de 5 zile de la primirea copiei de pe procedura de executare, judecătorul emite încheierea de confirmare a licitației sau încheierea motivată prin care dispune remedierea deficiențelor constate. Judecătorul va nu va confirma licitația și va dispune remedierea deficiențelor dacă:</p> <p>a) executorul judecătoresc nu a prezentat dovada faptului că informația despre sechestrarea/evaluarea bunului a fost comunicată debitorului/membrilor familiei sale (după caz, coproprietarilor) la adresa indicată în documentul executoriu sau cea declarată de debitor, iar în cazul</p>	
--	--	---	--

		<p>când comunicarea la aceste adrese nu a avut loc – dovada comunicării prin Monitorul oficial.</p> <p>b) anunțul privind licitația nu a fost publicat cu respectarea termenului de publicare și a elementelor de conținut reglementate de art. 129 al prezentului cod</p> <p>c) executorul judecătoresc nu a prezentat dovada achitării la contul său curent special a costului integral al lotului</p> <p>d) executorul judecătoresc nu prezentat dovada informării în termenul prevăzut de lege a coproprietarilor despre inițierea vânzării și dreptului lor de preemțiune la procurarea bunului</p> <p>e) licitația nu s-a petrecut la data, ora și locul indicat în anunț sau nu a pornit la prețul indicat în anunț</p> <p>f)</p> <p>Dacă nu se constată niciuna din condițiile enunțate mai sus, judecătorul pronunță o încheiere de confirmare a licitației. Prin aceeași încheiere judecătorul dispune anularea măsurilor de asigurare a acțiunii aplicate asupra bunului vândut la licitație, dacă acestea există.”</p> <p>Al. (3) al art. 136 se completează cu următoarele: ”și în cel mult 30 de zile de la devenirea definitivă a acesteia, executorul judecătoresc va organiza o nouă licitație, ținând cont de cele indicate de instanța de judecată. În acest caz, acontul depus pentru licitația anterioară se menține pentru licitația repetată.”</p> <p>Al. (5) al art. 136 se abrogă.</p> <p>Art. 138 se expune după cum urmează: ”</p> <p>Articolul 138. Transmiterea bunului cumpărat</p>	
--	--	---	--

		<p>Bunul cumpărat la licitație se transmite după ce a fost achitat integral costul lui, iar procesul-verbal al licitației a fost confirmat, atunci când legea prevede, printr-o încheiere judecătorească definitivă.</p> <p>Pentru situația când legea nu prevede necesitatea confirmării de către instanța de judecată a vânzării bunului, transmiterea se va face după expirarea termenului de contestare a procesului-verbal de vânzare la licitație. Transmiterea bunului se certifică printr-un proces-verbal, care nu poate fi contestat.”</p> <p>Al. (3) al art. 139 se expune după cum urmează: ” În cazul în care s-a declarat că licitația nu a avut loc, creditorul este în drept să preia bunurile la prețul inițial al licitației. Creditorul gajist are dreptul preferențial de a primi bunul gajat. Creditorul care a solicitat primirea bunului în contul achitării datoriei este obligat să depună în contul curent special al executorului judecătoresc suma ce depășește valoarea creanțelor sale.”</p> <p>Al. (4) al art. 139 se exclude.</p> <p>Al. (9) al art. 139 se va expune în următoare redacție: ”Transmiterea bunului către creditor în contul stingerii datoriei se realizează prin proces-verbal întocmit de executorul judecătoresc, care servește temei pentru nașterea și înregistrarea dreptului de proprietate, după devenirea sa definitivă. Acest proces-verbal de transmitere poate fi contestat și anulat doar pentru temeiurile prevăzute la lit. a), b), d), e) ale al. (2) al art. 136 sau pe motivul că bunul a fost transmis la alt preț, decât cel prevăzut de lege. Termenul de contestare</p>	
--	--	---	--

		<p>este de 7 zile, fiind termen de decădere din dreptul de contestare.”</p> <p>Al. (2) al art. 142 se va expune în următoarea redacție: ”În cazul prevăzut de al. (1) al art. 136, va fi contestată încheierea judecătorească.”</p> <p>În al. (4) al art. 142 cuvântul ”irevocabilă” se va substitui cu ”definitivă”.</p> <p>Blocul de modificări expuse la p. 2 de mai sus se referă la reducerea situațiilor când se exercită controlul din oficiu de către instanța de judecată asupra vânzării la licitație sau transmiterii bunului în contul achitării datoriei. Astfel, pentru a diminua efectele adverse asupra cumpărătorilor la licitație, creditorilor și debitorilor (or, toți trei sunt dezavantajați dacă confirmarea definitivă a licitației durează), se propune menținerea controlului judecătoresc din oficiu doar pentru bunurile imobile vândute la licitație , a căror valoare cadastrală depășește 20 salarii medii pe economie. Pentru toate celelalte cazuri, controlul judecătoresc v fi exercitat doar la cererea unei părți, pe calea contestației. Totodată, pentru ca controlul judecătoresc să fie maxim eficient și punctual, în conținutul art. 136 CE se include lista aspectelor a căror omisiune atrage nulitatea licitației. Promovarea acestora ar reduce riscul condamnării ulterioare a statului pentru tergiversarea executării, și, concomitent, ar spori atractivitatea licitațiilor de vânzare silită, iar ca rezultat ar crește eficiența și rata de succes a executării silit.</p>	
--	--	---	--

	IGP	39.	<p>În conformitate cu prevederile art.14 alin.(3) Cod de executare, cuprinsul documentului executoriu, alte documente executorii decât cele eliberate de instanța de judecată, cu excepția celor prevăzute la art. 11 lit. k), se semnează de persoana cu funcție de răspundere și se certifică cu ștampila organului respectiv. Ele vor cuprinde toate datele prevăzute la alin. (1), cu excepția prevederilor lit.g) și h). Astfel, în cazul expedierii documentelor executorii prin intermediul poștei sunt suportate cheltuieli enorme pentru bugetul de stat (în perioada anului 2023 Direcția patrulare Centru a Inspectoratului național de securitate publică a expedit 24 900 documente executorii, iar conform scrisorii Î.S. Poșta Moldovei nr.21144 din 9 aprilie 2024 tariful pentru trimiterea recomandată va constitui 8,5 lei și confirmarea trimiterii recomandate va constitui 13,5 lei). Potrivit prevederilor art.13 a Legii nr.91 din 27 iunie 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, documentul electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. În cazul aplicării semnăturii electronice pe actele investite cu formulă executorie, în condițiile în care legea oferă dreptul la executare silită în temeiul acestora, ar constitui soluția oportună, pentru reducerea cheltuielilor suportate de stat privind expedierea documentelor executorii.</p> <p>În circumstanțele expuse mai sus, intervenim respectuos cu propunerea de modificare a articolului 14, alineatul (3) din Codul de</p>	<p>Precizare</p> <p>Suplementar opiniei autorului proiectului de la pct. 22 din sinteză subliniem că, propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită.</p> <p>Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind modificarea Codului de executare nr. 443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la modificarea legislației vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.</p>
--	------------	-----	---	--

			Execuție, cu următorul conținut: „Alte documente executorii decât cele eliberate de instanța de judecată, cu excepția celor prevăzute la articolul 11, litera k), se semnează olograf sau electronic de către persoana cu funcție de răspundere. Ele vor cuprinde toate datele prevăzute la alineatul (1), cu excepția prevederilor literelor g) și h).”.	
Obiecțiile și propunerile prezentate în avizarea repetată				
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Camera Notarială	40.	Ținând cont de conținutul Notei de fundamentare, care stabilește că Codul de executare are ca obiect de reglementare întreg proces de executare, inclusiv etapele premergătoare, atenționăm asupra prevederilor art. 43 din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, care statuează procedura de investiție cu formulă executorie, atât a actului notarial, cât și a actului neautenticat notarial. În acest sens, după necesitate, se recomandă examinarea proiectului de lege propus, inclusiv prin prisma prevederilor articolului menționat, care stabilește că în cazul actelor neautentificate notarial, care se investesc cu formulă executorie la cererea creditorului, conform procedurii stabilite, debitorul are dreptul să achite suma restantă sau să înlăture în alt mod omisiunea de executare corespunzătoare a obligațiilor sale, conform termenului indicat, astfel după cum este stabilit în notificarea notarului.	Se acceptă Propunerile respective au fost incluse în proiect, astfel alin. (4) al art. 9 ¹ va avea următorul conținut: „(4) Prin derogare de la alin. (1)-(3) și art. 9 ² , pentru executarea silită a documentelor executorii eliberate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 43 alin. (3)-(8) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, nu este necesară o somare suplimentară a debitorului.”.
	MAI	41.	Se reiterează propunerea de modificare a art. 263 alin. (2) din Codul de executare nr.	Precizare

		<p>443/2004, întrucât actualmente se întâlnesc impedimente și dificultăți atât la stabilirea competenței de pornire a dosarelor de căutare, cât și la executarea în termen ale acestora. Subsidiar, la raționamentele expuse în avizul Ministerului Afacerilor Interne nr. 22/ 2273 din 27 mai 2024 cu privire la acest subiect, se intervine cu argumente suplimentare în ordinea ce succed. În redacția actuală, normele legale potrivit cărora căutarea condamnatului este efectuată de organul afacerilor interne în dependență de raza teritorială unde activează organul de probațiune, creează confuzii și dificultăți la stabilirea clară a competențelor subdiviziunilor Poliției.</p> <p>Modificarea propusă de Ministerul Afacerilor Interne, va direcționa căutarea după ultimul domiciliu al condamnatului, astfel vor fi înlăturate disensiunile de competențe teritoriale dintre subdiviziunile Poliției abilitate în domeniu și va fi facilitat procesul de căutare.</p> <p>De asemenea, propunerea înaintată va asigura în viitor desfășurarea procesului de căutare fără impedimente, indiferent de reorganizarea structurală a Poliției sau a organelor de probațiune. Căutarea condamnatului în formula propusă accelerează procesul de localizare a acestuia, aducerea la cunoștința lui a procedurilor necesare, mai ales în situațiile în care condamnatul nu s-a prezentat benevol la organul de probațiune. Astfel, prin transmiterea directă a încheierilor prin care se dispune căutarea condamnatului în adresa inspectoratului teritorial al Poliției de la ultimul domiciliu cunoscut al condamnatului, acesta va</p>	<p>Propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită.</p> <p>Totodată menționăm că, în cadrul grupului de lucru pentru modificarea Codului de executare, constituit prin Ordinul nr. 147 din 29 mai 2024 al Ministerul Justiției, propunerile înaintate de autorul avizului vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectului menționat.</p>
--	--	---	---

		<p>avea o responsabilitate directă și clară, facilitând coordonarea și executarea mai rapidă a măsurilor necesare.</p> <p>Redacția actuală a art. 263 alin. (2) din Codul de executare nr. 443/2004, generează apariția întârzierilor inutile, mai ales atunci când locul de aflare a condamnatului și a organului de probațiune nu sunt geografic apropiate.</p> <p>Complementar, având în vedere faptul că condamnatul nu locuiește sau nu are ultimul domiciliu în raza teritorială a inspectoratului de poliție căruia i s-a dispus executarea încheierii instanței de judecată privind căutarea condamnatului, acesta întentează dosar de căutare și întreprinde un spectru larg de măsuri în vederea stabilirii persoanei căutate, circumstanțe care, la moment, necesită resurse financiare și umane considerabile pentru desfășurarea unor activități ce exced competența teritorială a subdiviziunilor Poliției.</p> <p>Într-o altă ordine de idei, se atrage atenția că în contextul mai multor cereri și demersuri recepționate de către Ministerul Afacerilor Interne, se solicită implementarea „Registrului debitorilor” în conformitate cu reglementările art. 315 alin. (5) din Codul de executare nr. 443/2004.</p> <p>Or, în condițiile unei spețe, petiționarului i-a fost aplicată sancțiunea contravențională în formă de amendă în mărime de 3 unități convenționale, echivalentul a 150 lei.</p> <p>Amenda a fost achitată benevol prin intermediul prestatorului de servicii de plată Î.S. „Poșta Moldovei”, care nu a utilizat serviciul</p>	
--	--	---	--

			<p>gubernamental de plăți electronice (MPay) pentru încasarea amenzii aplicate persoanei fizice și nu a informat agentul constator despre achitarea amenzii sus-menționate. Astfel, după expirarea termenului de achitare benevolă a amenzii aplicate, agentul constator a remis actele necesare în adresa executorului judecătoresc care a intentat procedura de executare și a încasat suplimentar de la debitor cheltuielile de executare în mărime de 161 lei.</p> <p>Este de menționat faptul că, art. 315 alin. (3) din Codul de executare, stabilește obligațiunea agentului constator să verifice în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată și, în cazul în care contravenientul nu a achitat-o, să trimită executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită. Potrivit normelor prezentului Cod, Registrul debitorilor este ținut de către Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, iar modul de ținere și modalitățile de acces la acesta sunt reglementate de Guvern. Astfel, se atestă că până în prezent un act normativ în acest sens lipsește.</p>	
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
Art. I. –Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003				
<p>Articolul 256 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Instanța care a pronunțat ordonanța sau hotărârea judecătorească prevăzută la alin. (1) stabilește în cuprinsul</p>	USM	42.	<p>- dincolo de faptul că proiectul pune sarcini suplimentare pe creditor, acesta pune și în sarcina instanței de judecată sarcini improprii. Astfel, potrivit proiectului, instanța ar trebui să țină evidența dovezilor plăților făcute de debitor, să calculeze termenii efectuării plății, raportat la termenul oferit pentru executare benevolă, să verifice corectitudinea sumei și destinatarului</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Alineatul (1¹) al art. 256 din CPC va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Instanța care a pronunțat ordonanța sau hotărârea judecătorească prevăzută la alin. (1) stabilește în cuprinsul dispozitivului un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile de la pronunțarea</p>

<p>dispozitivului un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile de la pronunțarea hotărârii, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale. Dovada plății efectuate de pârât se remite instanței și se anexează la dosarul cauzei.”.</p>		<p>acesteia etc. Toate aceste sarcini sunt improprii instanței și vor necesita personal dedicat realizării acestora, ceea ce înseamnă risipa resursei umane, de timp și financiare.</p> <p>În mod distinct, ținem să menționăm că art. 256 CPC, la care se referă această procedură, prevede și documentele executorii de încasare a pensiei de întreținere, care presupun plăți lunare. Deci debitorul ar trebui lunar să prezinte aceste plăți la instanță, iar instanța să ducă evidența acestora pe o durată de 18 ani, eventual.</p> <p>Este nejudicios, în acest mod, să se asigure dreptul debitorului la executare benevolă, crescând presiunea pe instanțele de judecată. Din aceste rațiuni, credem că în situația executării benevole, debitorul este cel interesat să își asigure certitudinea viitoarei situații juridice, apelând fie la serviciile unui notar, fie ale unui executor judecătoresc pentru a constata faptul executării benevole a obligației.</p> <p>Instanța de judecată nu ar trebui să se preocupe de verificarea faptului executării benevole înainte de eliberarea titlului executoriu – acesta ar fi trebuit emis la cererea creditorului, ultimului revenindu-i responsabilitatea procesuală și materială pentru eventualele acțiuni procesuale abuzive. Ar fi mult mai util să fie reglementate sancțiuni procesuale și financiare pentru creditorul care, în mod abuziv, solicită executarea silită pe o obligație deja executată, decât să se instituie corvadă pentru instanța de judecată.</p>	<p>ordonanței sau hotărârii judecătorești, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale.”.</p> <p>Se completează cu Articolul 15¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 15¹. Prezentarea documentului executoriu privind urmărirea plăților periodice spre executare</p> <p>(1) În cazul documentelor executorii privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul nu își onorează obligația de plată până la data scadenței a fiecărei plăți, creditorul poate transmite titlul executoriu pentru executare silită la expirarea unui termen de 5 zile de la scadență, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor.</p> <p>(2) În cazul documentelor executorii prevăzute la alin. (1) procedura de executare silită se intentează pentru recuperarea sumelor restante, care sunt scadente la data intentării procedurii de executare silită.</p> <p>(3) Procedura de executare silită intentată în conformitate cu alin. (2) poate fi încetată, dacă debitorul își onorează suplimentar trei plăți periodice scadente calculate de la data la care debitorul și-a onorat obligațiile restante și cele ajunse la scadență în cadrul</p>
--	--	---	---

			<p>- În plus, faptul stingerii datoriei consemnat de un terț, și nu doar între părți, ar exclude riscurile unor eventuale abuzuri sau falsuri. Or, soluția prevăzută de proiect, preluată din Codul Civil – eliberarea unei chitanțe – nu oferă gradul juridic de securitate necesar, raportat la efectele procesuale ale acestui fapt.</p> <p>- La fel, menționăm că proiectul nu oferă soluții pentru confirmarea executării benevole a obligațiilor nepecuniare, cât și a celor ce rezultă din documente extrajudiciare (contracte investite cu formulă executorie, de exemplu).</p>	<p>procedurii de executare silită. În acest caz, documentul executoriu se restituie către creditor conform art. 86.</p> <p>(4) Creditorul poate să inițieze o nouă procedură de executare silită, în condițiile alin. (1), dacă debitorul nu își onorează ulterior o altă obligație de plată scadentă.”.</p> <p>La articolul 86 alineatul (1) se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „h) debitorul și-a onorat obligațiile de plată a sumelor restante în conformitate cu art. 15¹ alin. (3).”.</p> <p>Se acceptă Articolul 9⁴ va avea următorul cuprins: ”Debitorul care execută benevol obligația, fie personal, <i>fie prin intermediul unei persoane terțe de încredere</i>, are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”.</p> <p>Nu se acceptă</p>
--	--	--	---	---

			<p>- Termenul oferit pentru executarea benevolă a obligațiilor cu executare imediată pare a fi unul prea mare, raportat la noțiunea de „imediat”, și credem că ar putea fi redus la 5 zile.</p> <p>În concluzie, proiectul prezintă suficiente carențe și lacune și necesită îmbunătățiri de substanță pentru a nu se ajunge în situații de împovărare nejustificată a instanței de judecată sau a creditorului, și dificultăți în implementare.</p>	<p>Articolul 9⁴ alin. (1) reglementează confirmarea executării benevole, inclusiv pentru obligațiile nepecuniare, prin aplicarea dispozițiilor art. 967 din Codul civil. Deși textul nu specifică în mod direct natura obligației (pecuniară sau nepecuniară), menționăm că dreptul debitorului de a primi o chitanță sau o declarație scrisă care atestă stingerea obligației este aplicabil indiferent de natura acesteia. Prin urmare, și în cazul obligațiilor nepecuniare, debitorul beneficiază de dreptul la o confirmare scrisă a executării voluntare, această reglementare acoperind inclusiv obligațiile nepecuniare.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul de lege prevede că instanța de judecată stabilește în cuprinsul dispozitivului „<i>un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile de la pronunțarea hotărârii</i>”, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale. Această prevedere oferă instanței flexibilitatea necesară pentru a stabili, în funcție de specificul cauzei și natura obligației debitorului, un termen corespunzător care poate fi mai scurt, inclusiv de 5 zile, dacă circumstanțele cazului o justifică.</p>
--	--	--	--	--

				Această prevedere este în concordanță cu HCC nr. 39/2017, pct. 67, care subliniază importanța stabilirii unui termen rezonabil de 15 zile, ținând cont de complexitatea cazului și de capacitatea debitorului de a-și îndeplini obligația în mod benevol. Prin urmare, menținerea termenului maxim de 15 zile ca referință permite instanței să ajusteze durata în funcție de particularitățile fiecărui caz, asigurând astfel un echilibru între eficiența procedurii și protecția drepturilor părților implicate.
	UNEJ	43.	<p>La art. I, pct.3 din proiectul de lege, propunem modificarea sintagmei „15 zile” în sintagma „5 zile”. Modificarea propusă are drept scop asigurarea unei executări „imEDIATE”, ce rezultă din textul și sensul art. 256 CPC. Acordarea unui termen de 15 zile este exagerată;</p> <p>Opinăm că termenul de executare benevolă nu poate depăși 15 zile (cum este menționat în proiect), motiv din care considerăm că sintagma „de cel puțin 15 zile” oferă posibilitatea de a extinde nejustificat acest termen, lucru care poate implica consecințe fatale dacă executarea nu este asigurată și ar putea atrage încălcarea Protocolului 1 al CEDO.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>A se vedea argumentările prezentate la pct. 42 din tabelul de sinteză.</p>
Art. II. - Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004				
<p>Articolul 9¹.</p> <p>Executarea benevolă (1)</p> <p>Executarea benevolă reprezintă posibilitatea</p>	UNEJ	44.	<p><i>Cu referire la Cap.1¹ din Codul de executare propunem următoarea redacție a textului art.9¹-9³:</i></p> <p><i>„Capitolul I¹. Executarea benevolă a documentelor executorii</i></p> <p><i>Articolul 9¹. Executarea benevolă</i></p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Analizând versiunea propusă de autorul avizului, constatăm că modificările esențiale se concentrează asupra alineatelor (1), (2) și (5) din</p>

<p>debitorului de a executa voluntar documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită. Termenul pentru executarea benevolă este stabilit de lege sau de instanța de judecată.</p> <p>(2) În cazul în care debitorul nu execută benevol obligația sa în termenul stabilit de lege sau de instanța de judecată, aceasta poate fi impusă prin executare silită, proces care demarează odată cu sesizarea executorului judecătoresc.</p> <p>(3) La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul trebuie să prezinte declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, însoțită de dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu și, după caz, dovada înmînării sau recepționării</p>			<p>(1) <i>Executarea benevolă reprezintă executarea voluntară de către debitor a documentului executoriu, în termenul stabilit de lege sau instanță înainte de a fi intentată procedura de executare silită.</i></p> <p>(2) <i>În cazul în care debitorul nu execută benevol obligația în termenul stabilit de lege/de instanța de judecată sau acordat de creditor, aceasta poate fi impusă prin executare silită, proces care demarează odată cu intentarea procedurii de executare.</i></p> <p>(3) <i>La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul va depune declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, însoțită de dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu, atunci cînd legea impune această procedură.</i></p> <p>(4) <i>Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27 din prezentul cod, se execută neîntârziat, fără acordarea termenului pentru executare benevolă.</i></p> <p>(5) <i>Pentru executarea benevolă a sancțiunilor pecuniare prevăzute de Codul contravențional și Codul penal se aplică procedura și termenii prevăzuți de aceste acte normative.</i></p> <p>(6) <i>Pentru documentele executorii emise în condițiile Codului de procedură civilă, termenul de executare benevolă constituie 15 zile din data devenirii definitive a actului judecătoresc care</i></p>	<p>proiectul de lege. Totuși, observăm că aceste modificări nu sunt însoțite de o argumentare care să justifice necesitatea acestora.</p> <p>Conform art. 32 alin. (5¹) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, propunerile de modificare neargumentate nu sunt supuse examinării în cadrul avizului. Prin urmare, este esențială o justificare detaliată și argumentată pentru fiecare modificare propusă, astfel încât să fie îndeplinite standardele legale de transparență și fundamentare în procesul decizional.</p> <p>În ceea ce privește intervențiile propuse la alin. (1), menționăm că versiunea din proiect subliniază în mod explicit caracterul opțional al executării benevole, utilizând termenul „posibilitatea” debitorului de a executa benevol documentul executoriu. Această formulare pune în evidență distincția clară dintre executarea benevolă și executarea silită, oferind o structură mai logică și clară a procesului. În contrast, versiunea propusă reduce accentul pe caracterul benevol al executării, limitând termenul la o simplă „executare”, ceea ce poate crea confuzie în aplicare, sugerând o obligație automată de executare.</p>
---	--	--	--	--

<p>somației respective de către debitor.</p> <p>(4) Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27 din prezentul cod, se execută imediat, fără aplicarea termenului de executare benevolă.</p>			<p><i>stabilește obligația, dacă legea nu stabilește alt termen.</i></p> <p>Redacția propusă nu derivă de la esența modificărilor propuse spre avizare, însă acestea sunt ajustate la specificul procedurii de executare și au drept scop facilitarea executării benevole.</p>	<p>În legătură cu intervențiile propuse la alin. (2), menționăm că conform proiectului, termenul de executare benevolă este stabilit fie de lege, fie de instanță. În privința termenului stabilit de instanță, a se vedea prevederile art. 255 și 256 CPC, conform proiectului.</p> <p>Referitor la termenul prevăzut de lege, acesta este de 15 zile pentru executarea benevolă, aplicabil în toate cauzele generale. Creditorul are obligația de a soma debitorul înainte de a demara procedura de executare silită, această obligație aplicându-se în cazurile extrajudiciare.</p> <p>Totodată, versiunea din proiect este mai explicită și potrivită, întrucât precizează că executarea silită începe prin „sesizarea executorului judecătoresc.” Această formulare este în concordanță cu procedura prevăzută de Codul de executare, care stipulează că executorul este autoritatea competentă să demareze executarea silită, la cererea creditorului.</p> <p>În legătură cu intervențiile propuse la alin. (5), dorim să subliniem că proiectul de lege include deja o reglementare similară la alin. (2) al art. 9². Aceasta prevede excepții generale de la termenul de executare benevol pentru toate instituțiile publice care aplică proceduri și termene stabilite prin legi</p>
---	--	--	--	--

				<p>speciale. Prin urmare, pentru a evita posibile contradicții sau lacune legislative, se va menține versiunea actuală a proiectului.</p> <p>Totodată, este logic și corect ca reglementările privind termenul de executare benevolă să se regăsească la art. 9², care tratează acordarea termenului pentru executarea benevolă, asigurând astfel coerență și claritate normativă.</p> <p>În ceea ce privește propunerea de completare cu alin. (6), aceste sunt reglementate în art. 255 CPC.</p>
	Ministerul Finanțelor	45.	<p>a) la articolele 9¹ alin.(3), art.15 alin.(6) și 61 alin. (1) lit. e¹) din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004, propunem excluderea sintagmei ce se referă la ”declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor”. Or, în opinia noastră, este neîntemeiată impunerea în sarcina creditorului a obligației de a prezenta această declarație pentru depunerea documentului executoriu spre executare silită, fiind suficientă în acest sens prezentarea somației adresată debitorului privind acordarea unui termen pentru executare benevolă a documentului executoriu și a dovezii înmânării sau recepționării somației respective.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pentru a confirma existența datoriei, declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor rămâne o condiție necesară pentru inițierea executării silite. Această declarație are o funcție probatorie esențială, confirmând explicit și formal că debitorul nu și-a îndeplinit obligația, și oferind executorului o bază clară și documentată pentru a trece la măsurile de executare. Totodată, ea protejează drepturile debitorului, prevenind eventuale executări nejustificate, ce ar putea încălca principiile de bună-credință. Somația reprezintă doar o notificare, dar nu constituie o dovadă certă a neexecutării. Astfel, declarația creditorului privind neexecutarea</p>

				creanței este esențială pentru a asigura corectitudinea și transparența procedurii de executare silită, asigurând proporționalitatea intereselor, pe de o parte a creditorului și a înștiințat debitorul despre existența unei obligații de executare, iar pe de altă parte, certitudinea că debitorul a fost înștiințat și că nu a „reacționat” în termenul acordat de către creditor.
<p>Articolul 9². Acordarea termenului pentru executarea benevolă</p> <p>(1) Înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.</p> <p>(2) Somarea debitorului se realizează doar în situațiile în care nu există reglementări speciale cu privire la procedura și termenul de executare</p>	USM	46.	- deși proiectul este elaborat în vederea executării unor hotărâri ale Curții Constituționale, indicate în nota informativă, acesta derogă de la constatările și deciziile Curții care se regăsesc în hotărârile menționate. Astfel, în p. 4 al dispozitivului Hotărârii Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a art. 15 alin. (2) lit. d) și art. 38 alin. (4) lit. f) din Codul de Executare al Republicii Moldova, Curtea indică faptul că termenul de executare benevolă va fi calculat de la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Totuși, autorii proiectului, în art. II al acestuia, prin normele propuse pentru art. 9 ² al Codului de executare, stabilesc alte puncte de reper pentru calcularea termenului de executare benevolă. Mai mult, modul în care sunt formulate aceste repere (a se vedea alin. 5 al art. 9 ² al Codului de executare, în redacția proiectului) va crea confuzii, incertitudini și va genera litigii suplimentare. În contrast, reperul indicat de Curtea Constituțională, adică momentul rămânerei definitive a hotărârii judecătorești,	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Reglementarea prevăzută la alin. (5) va fi exclusă din proiect, întrucât reprezintă o dublare a normei. Totuși, menționăm că alin. (5) al art. 9² din Codul de executare, în forma propusă de proiect, este în concordanță cu prevederile art. 256 alin. (1¹) CPC, deoarece stipulează că, în situațiile specificate, somarea debitorului nu este necesară. Această reglementare se bazează pe prezumția că debitorul avea obligația să cunoască despre existența hotărârii judecătorești, astfel încât termenul pentru executarea benevolă începe să curgă de la data pronunțării acesteia.</p> <p>Articolul 9³ va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 9³. Începerea termenului pentru executarea benevolă</p> <p>Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care:</p>

<p>benevolă a documentelor executorii respective. În acest caz, prevederile alin. (1) se aplică în modul corespunzător.</p> <p>(3) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28 din prezentul cod.</p> <p>(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.</p>		<p>este cert, consacrat legislativ și conform scopului proiectului. În acest sens, opinăm ferm că termenul de executare benevolă trebuie să fie calculat de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.</p> <p>- urmând ideea expusă mai sus, considerăm necesară revizuirea proiectului, în sensul aplicării unei soluții alternative pentru a asigura debitorilor un termen pentru executarea benevolă, și anume stabilirea acestuia prin lege (similar prevederilor existente în Codul Contravențional). În acest mod, termenul de executare benevolă va fi cunoscut tuturor debitorilor, fără a impune proceduri specifice suplimentare creditorilor. Astfel, art. 255 CPC se propune a fi expus în următoarea redacție: <i>„Hotărârea judecătorească se execută benevol în termen de cel mult 15 zile după ce rămâne definitivă, cu excepția cazurilor de executare imediată după pronunțare. După expirarea acestui termen, creditorul poate solicita executarea silită, în condițiile Codului de executare.”</i></p>	<p>a) debitorul recepționează somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la art. 9² alin. (1);</p> <p>b) somația este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, în cazurile prevăzute la art. 9² alin. (4);</p> <p>c) a fost pronunțată hotărârea judecătorească, în cazurile prevăzute la art. 256 din Codul de procedură civilă;</p> <p>d) din ziua rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, în cazul prevăzut la art. 255 din Codul de procedură civilă.”.</p> <p>Se acceptă Articolul. 255 din CPC, va avea următorul cuprins: „Hotărârea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege în termen de cel mult 15 zile după ce rămâne definitivă, cu excepția hotărârilor judecătorești prevăzute la art. 256. După expirarea termenului prevăzut de prezentul articol sau prevederile articolului 256 alin. (1¹), creditorul poate solicita executarea silită, în condițiile Codului de executare.”;</p>
--	--	---	--

<p>(5) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii judecătorești, termenul pentru executarea benevolă a documentului executoriu este stabilit în cuprinsul dispozitivului hotărârii.</p> <p>(6) Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care debitorul ia cunoștință sau trebuia să cunoască despre:</p> <p>a) somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la alin. (1);</p> <p>b) publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazurile prevăzute la alin. (4);</p> <p>c) hotărârea judecătorească în cazurile prevăzute la alin. (5).</p>		<p>- Soluția propusă mai sus are următoarele avantaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este mult mai clară și aprioric cunoscută debitorilor și creditorilor, - nu admite interpretări, - oferă același termen tuturor categoriilor de debitori pentru executare benevolă, - restabilește echilibrul între debitor și creditor - or, în ideea de a scuti debitorul de cheltuieli, proiectul impune cheltuieli suplimentare creditorului (pentru publicare, identificarea adresei debitorului). Dacă însă termenul va fi calculat de la data rămânerii definitive a hotărârii, aceste obligații decad. - în ideea acceptării soluției propuse mai sus, procedura somării privind termenul de executare benevolă ar urma să fie aplicată doar pentru documentele executorii emise extrajudiciar (acte notariale investite cu formulă executorie, amenzi aplicate de colegiul disciplinar al executorilor judecătorești etc.). Însă și pentru aceste categorii de documente executorii, procedura somării expusă în redacția art. 9² al Codului de executare din proiect ar trebui modificată. <p>Or, proiectul pune sarcini suplimentare pe creditor și nu oferă soluții pentru situațiile în care acesta nu cunoaște locul aflării debitorului. Chiar dacă, aparent, proiectul oferă soluția publicării în Monitorul Oficial, aceasta nu rezolvă de fapt situația, întrucât termenul, potrivit textului de la art. 9² din proiect, va curge din data când debitorul „ia</p>	<p>Se acceptă parțial A se vedea redacția art. 9³ de mai sus.</p>
--	--	--	---

		<p>cunoștință sau trebuie să ia cunoștință despre publicare.” Astfel, pe lângă faptul că somarea urmează a fi făcută de creditor prin mijlocul cel mai costisitor, ea nici nu îi aduce plus valoare și certitudine. Întotdeauna există riscul ca debitorul să afirme că nu a cunoscut despre acea publicare.</p> <p>Soluția pentru asemenea situații ar fi calcularea termenului de la data publicării – altfel, rostul și valoarea somării publice sunt anihilate.- la fel , considerăm că publicarea prin Monitorul Oficial este o anti-garanție pentru debitor, deoarece aceasta este cea mai puțin citită, mai greu accesibilă și mai puțin comodă în utilizare, dar și printre cele mai costisitoare. Am considera mai utilă publicarea somației pe pagina web a UNEJ și în Cabinetul personal al cetățeanului.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Aliniatul. (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.”.</p>
UNEJ	47.	<p><i>Cu referire la Cap.11 din Codul de executare propunem următoarea redacție a textului art.9¹-9³:</i></p> <p><i>Articolul 9². Acordarea termenului pentru executarea benevolă</i></p> <p><i>(1) Termenul de executarea benevolă, în cazul când nu este prevăzut de lege sau stabilit de instanța de judecată, se acordă de creditor prin somație înaintată debitorului.</i></p> <p><i>(2) Înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul va soma, pe propria</i></p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Art. 9² alin. (1), (4) și (5) vor avea următorul conținut:</p> <p>„(1) Înainte de a iniția procedura de executare silită a unei obligații în privința căreia legea sau instanța nu stabilește un termen pentru executarea benevolă a acesteia, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel</p>

		<p><i>cheltuială, debitorul în vederea executării benevole a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel mult 15 zile și informându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.</i></p> <p><i>(3) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28 din prezentul cod.</i></p> <p><i>(4) Somarea debitorilor în privința obligațiilor de plată către bugetul public național se face de creditor, prin modalitatea prevăzută de art.129¹ Cod Fiscal</i></p> <p><i>(5) În cazul în care creditorul nu dispune de confirmarea recepționării somației de către debitor, aceasta va fi comunicată prin publicare pe pagina web a UNEJ, cu acordarea unui termen de executare benevolă de cel mult 10 zile.</i></p> <p><i>(6) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii judecătorești, termenul pentru executarea benevolă a documentului executoriu este stabilit în cuprinsul dispozitivului hotărârii, dar nu va depăși 5 zile, cu excepția documentelor privind asigurarea acțiunii și asigurarea probelor, care se execută neîntârziat.</i></p> <p><i>(7) Executarea silită poate fi solicitată doar după expirarea termenului de executare benevolă, calculat din data:</i></p>	<p>puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.”.</p> <p>„(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.”.</p> <p>„(5) Pentru obligațiile de plată către bugetul public național somarea debitorului se efectuează prin afișarea pe pagina web a organului emitent a anunțului în care se menționează că a fost emis documentul executoriu pe numele debitorului. În cazul lipsei paginii web a organului emitent, anunțul corespunzător se publică pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat. Somația se consideră comunicată după expirarea a 15 zile de la data afișării anunțului.”.</p>
--	--	---	--

		<p><i>a) recepționării somației (dacă acesta este necesară în condițiile legii și există confirmarea recepționării)</i></p> <p><i>b) somării publice prin modalitatea prevăzută de al. (4) sau (5) al prezentului articol</i></p> <p><i>c) devenirii definitive a actului judecătoresc în temeiul căruia a fost emis documentul executoriu.</i></p> <p>De asemenea, insistăm pe substituirea sintagmei ”Monitorul oficial al Republicii Moldova” cu sintagma ”pagina web a UNEJ” - or, costurile de publicare în Monitorul Oficial sunt destul de mari (între 700-1500 lei), ceea ce ar constitui o povară înjustă pusă pe creditor (a cărui creanță, eventual, poate fi mai mică decât această sumă).</p> <p>În plus, Monitorul Oficial este o sursă mult mai puțin la îndemâna persoanelor, decât pagina web. La fel, menționăm că Monitorul oficial nu oferă opțiunea de căutare a textului în anunțurile publice, fapt ce face extrem de dificilă verificarea unei informații și practic reduce la zero eficiența informării publice prin el.</p> <p>Pagina UNEJ ca și spațiu de publicare a somațiilor ar fi mai puțin costisitoare, mai accesibilă și ar oferi și motorul de căutare pentru ca persoanele să poată ușor identifica avizele/somațiile care le vizează. Totodată, argumentul prin care nu a fost respinsă de Minister această modificare (în tabel „Monitorul Oficial reprezintă singura sursă oficială și unanim recunoscută pentru informarea publicului cu privire la informațiile de interes public. Acesta este</p>	<p>Analizând versiunea propusă de autorul avizului, constatăm că modificările esențiale se concentrează asupra alineatelor (1), (4) și (5) din proiectul de lege. Deși autorul avizului oferă o argumentare pentru susținerea modificărilor de la alineatul (5), o fundamentare juridică lipsește în cazul intervențiilor asupra celorlalte.</p> <p>Conform art. 32 alin. (5¹) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, propunerile de modificare neargumentate nu sunt supuse examinării în cadrul avizului. Prin urmare, este esențială o justificare detaliată și argumentată pentru fiecare modificare propusă, astfel încât să fie îndeplinite standardele legale de transparență și fundamentare în procesul decizional.</p> <p>Referitor la intervențiile propuse la alin. (5), menționăm că versiunea din proiect este mai explicită și potrivită, relatând clar că somația va fi comunicată prin publicare în cazul în care înmânarea acesteia debitorului nu a fost posibilă, asigurând astfel o claritate în procesul de notificare.</p>
--	--	---	--

		<p>destinate unei audiențe largi, asigurând că informațiile ajung la o gamă cât mai vastă de cetățeni. În contrast, site-ul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești este mai puțin cunoscut și accesat doar de un segment restrâns de profesioniști și persoane interesate de procedurile de executare silită.) este unul neconvingător, dat fiind faptul că informația publicată pe pagina web a UNEJ de asemenea este accesibilă publicului larg. În plus, UNEJ va populariza și face campanii de informare a publicului despre această sursă de informare privind existența unei somații de executare benevolă, lucru care nu se întâmplă la Monitorul Oficial.</p> <p>Menționăm, că potrivit prevederilor Legii 113/2010, UNEJ îndeplinește o vastă gamă de atribuții de interes public – iar buna realizare a acestora necesită și resurse financiare. Astfel, prin acceptarea paginii UNEJ drept sursă pentru somarea publică, s-ar asigura resurse suplimentare pentru ca UNEJ să asigure activitățile de verificare a activității executorilor judecătorești, reprezentare în instanță de judecată în litigiile de contestarea a deciziilor Colegiului disciplinar, să asigure activitatea Comisiei de arhivă etc. Buna funcționare a UNEJ este de interes comun - pentru Ministerul Justiției, cât și pentru UNEJ.</p> <p>La fel, vom menționa că precedente în care se dă curs publicității actelor prin intermediul paginilor web există deja și funcționează cu succes – ne referim aici la art .129¹ al Codului Fiscal, care prevede că actele emise de SFS se comunică prin pagina sa web,</p>	
--	--	--	--

			<p>cât și la art.71 din Legea nr.246 din 15.11.2018 privind procedura notarială, conform căruia informația despre deschiderea procedurii succesorale se face public prin pagina web a Camerei notariale.</p> <p>Astfel, mizăm mult pe consecvența și bună-intenție a Ministerului Justiției referitor la acest aspect. Or, avantajele acceptării propunerii UNEJ sunt multiple – scade povara financiară pe creditor, debitorii mai ușor (prin motor de căutare, inclusiv) pot cunoaște despre existența somației, UNEJ este interesată să popularizeze acest aspect, Ministerul Justiției are mai multă certitudine în faptul că organul de autoadministrare profesională este apt să își exercite funcțiile.</p> <p>Cu referire la somarea debitorului, propunem inclusiv și exceptarea necesității de somare în cazul în care debitorul sau reprezentantul său cunoștea despre aceasta (a fost prezent la emiterea hotărârii; a semnat în procesul verbal de constatare a contravenției etc).</p>	
	Ministerul Finanțelor	48.	<p>b) la art.9² alin.(2) propoziția a doua urmează a fi exclusă. Or, pe de o parte, din prima propoziție a articolului respectiv rezultă că somarea debitorului nu va fi necesară în cazul existenței unor reglementări speciale de executare a documentelor executorii, iar pe de altă parte, propoziția a doua stabilește că prevederile alin. (1) referitoare la necesitatea somării obligatorii a debitorului se aplică în modul corespunzător.</p>	<p>Precizare</p> <p>Pentru a asigura o aplicare clară și lipsită de ambiguități a normei, art.9² alin. (2) va avea următorul conținut: „(2) Nu este necesară somarea debitorului în conformitate cu prevederea alin. (1) în cazul existenței unor reglementări speciale cu privire la procedura și termenul de executare benevolă a unor categorii de documente executorii.”.</p>

<p>Articolul 9³. Consemnarea stingerii obligației</p> <p>Debitorul care execută benevol obligația are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”.</p>	<p>UNEJ</p>	<p>49.</p>	<p>Cu referire la Cap.11 din Codul de executare propunem următoarea redacție a textului art.9¹-9³:</p> <p>Articolul 9³. Confirmarea stingerii benevole a obligației.</p> <p>(1) Confirmarea stingerii benevole a obligației pecuniare, în termenul stabilit de lege sau instanța judecătorească, se face prin declarație scrisă oferită de creditor debitorului sau prin constatarea faptului, în condițiile art. 25 al prezentului cod.</p> <p>(2) Confirmarea stingerii benevole a obligației nepecuniare se face de către executorul judecătoresc prin serviciul de constatare a faptelor.</p> <p>(3) În cazul documentelor executorii de încasare în beneficiul statului, înaintarea documentului spre executare silită prezumă neexecutarea benevolă a acestuia și nu implică depunerea de către creditor a declarației prevăzute de al. (3) al art. 9¹.</p> <p>Menționăm că punerea pe seama instanței de judecată a urmăririi și evidenței cazurilor de executare benevolă nu este nici corectă, nici fezabilă. Acesta este interesul debitorului și el trebuie să și-l asigure apelând la instrumentele juridice deja existente (inclusiv soluția propusă în redacția UNEJ a proiectului, dată mai sus). La fel, considerăm că trebuie impuse sancțiuni pecuniare creditorilor care abuziv înaintază documentele executorii spre executare. În special, am propune ca la art. 38 CE să se prevadă că odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare creditorul</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Art. 9⁴ va avea următorul cuprins: „Debitorul care execută benevol obligația, fie personal, fie prin intermediul unei persoane terțe de încredere, are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”.</p> <p>În partea în care nu au fost acceptate propunerile, subliniem următoarele.</p> <p>În ceea ce privește propunerea autorului de a completa alin. (3) cu redacția indicată în avizul său, aceasta nu se acceptă, conform celor menționate la pct. 45 din tabelul de sinteză.</p> <p>Pentru a evita riscul de contestare a executării obligației din partea creditorului (în caz de rea-credință), la articolul 9³ alin. (1), debitorul va putea să-și execute obligația fie personal, fie prin intermediul unei terțe persoane de încredere, cum ar fi un executor judecătoresc, un notar, o instituție bancară sau orice altă persoană desemnată.</p> <p>În ceea ce privește propunerea de a stabili sancțiuni pecuniare pentru creditorii care înaintază abuziv</p>
--	--------------------	------------	---	---

			<p>avansează și o parte din onorariul convenit pe acest document executoriu (1/3 sau 1/2 din el), care nu îi va fi restituită, dacă se constată că debitorul a executat obligația. Această prevedere ar disciplina mult creditorii și ar exclude abuzurile din partea acestora.</p> <p>Atragem atenția asupra faptului că soluția propusă mai sus pentru confirmarea executării benevole ar acoperi atât executările pecuniare, cât și cele nepecuniare – ultimele nefiind acoperite de proiectul în redacția propusă spre avizare.</p>	<p>documentele executorii spre executare, nu este acceptată, deoarece ar putea contraveni principiului bunei-credințe în exercitarea dreptului de acțiune. Impunerea unei obligații de a avansa onorariul în momentul înaintării documentului executor ar putea descuraja creditorii să-și urmărească în mod legitim drepturile, ceea ce ar conduce la restricționarea accesului la justiție.</p>
<p>1. La articolul 15: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Documentul executoriu se prezintă spre executare silită de creditor, doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului de executare indicat în somație.”;</p> <p>la alineatul (2): literele d) și e) se abrogă;</p> <p>se completează cu litera i) cu următorul cuprins: „i) de urmărire a sumelor prevăzute la art. 256 alin. (1) din Codul de</p>	<p>UNEJ</p>	<p>50.</p>	<p>5. Textul art. 15 propunem în următoarea redacție: 6. Art. 15 se redă în următoarea redacție: (1) Documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor. (2) Organul emitent prezintă din oficiu documentul executoriu spre executare în cauzele ce țin de urmărirea sumelor ce urmează a fi făcute venit la stat conform competenței teritoriale prevăzută la art. 30 alin. (3) și (4) din prezentul cod, atașând dovada expirării termenului prevăzut de art.92 al prezentului cod. (3) În cazul prezentării unui nou titlu executoriu, în condițiile art. 13 alin. (4) din prezentul cod, procedura de executare continuă, actele anterioare avînd efect juridic deplin în măsura în care nu contravin dispozitivului noului titlu executoriu, iar dacă contravin, măsurile de asigurare a executării vor fi ajustate. (4) În cazul documentelor executorii privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul</p>	<p>Se acceptă parțial Conform art. 32 alin. (5¹) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, propunerile neargumentate nu sunt supuse examinării în cadrul avizului, ceea ce subliniază importanța unei justificări detaliate pentru modificările propuse. Analizând versiunea propusă de autorul avizului, observăm că modificările sugerate nu sunt susținute de o argumentare care să justifice necesitatea acestora. În mod special, propunerea de a exclude anumite prevederi din art. 15 nu este fundamentată, considerăm că aceste prevederi ar trebui păstrate, dat fiind rolul lor util și contribuția la coerența cadrului normativ existent.</p> <p>Totuși, reieșind din propunerile înaintate, articolul 15 va avea următorul cuprins:</p>

<p>procedură civilă, dacă debitorul nu a prezentat dovada efectuării plății în termenul stabilit de instanță în conformitate cu prevederile art. 256 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă;</p> <p>la alineatul (3), textul „art. 60 alin. (2)” se substituie cu textul „art. 60 alin. (3)”;</p> <p>se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) În cazul documentelor executoriu privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul nu își onorează obligația de plată până la data scadenței a fiecărei plăți, creditorul poate transmite titlul executoriu pentru executare silită, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. În acest caz, se consideră că termenul pentru executare benevolă a expirat.”.</p>			<p>nu își onorează obligația de plată până la data scadenței cel puțin a unei plăți, creditorul poate transmite documentul executoriu pentru executare silită, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. În acest caz, se consideră că termenul pentru executare benevolă a expirat.</p> <p>(5) Documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și din contul autorităților/instituțiilor publice, se execută în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014.</p>	<p>„Articolul 15. Prezentarea documentului executoriu spre executare</p> <p>(1) Documentul executoriu se prezintă spre executare silită de creditor, doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului stabilit de lege sau instanță.</p> <p>(2) Instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare în cauzele ce țin de:</p> <p>a) urmărirea sumelor ce urmează a fi făcute venit la stat;</p> <p>b) urmărirea sumelor încasate din contul statului, din contul întreprinderilor de stat și al celor municipale, al societăților comerciale cu capital majoritar de stat;</p> <p>c) repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești;</p> <p>d) repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești;</p> <p>e) restabilirea la locul de muncă și de încasarea salariului mediu pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă;</p> <p>f) încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor</p>
---	--	--	---	---

				<p>prestații de asigurări sociale prevăzute de lege;</p> <p>g) de încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat.</p> <p>h) recunoașterea hotărârilor judecătorești străine pe teritoriul Republicii Moldova emise în cazurile prevăzute la lit. a)-g).</p> <p>(3) Titlul executoriu se prezintă din oficiu spre executare în cazurile prevăzute la alin. (2) doar dacă debitorul nu a prezentat instanței dovada executării benevole a obligației în termenul stabilit de lege sau de instanță. Dovada executării benevole a obligației de către debitor se anexează la dosarul cauzei.</p> <p>(4) În cazurile prevăzute la alin. (2), creditorul este în drept să aleagă un alt executor judecătoresc, conform procedurii stabilite la art.32.</p> <p>(5) În cazurile enumerate la alin. (2), instanța de judecată expediază documentele executorii conform competenței teritoriale prevăzută la art. 30 alin. (3) și (4) și informează părțile despre prezentarea acestora spre executare. Acest fapt nu limitează creditorii în exercitarea dreptului prevăzut la art.60 alin. (3).</p> <p>(6) În cazul prezentării unui nou titlu executoriu, în condițiile art. 13 alin.</p>
--	--	--	--	--

				<p>(4), procedura de executare continuă, actele anterioare avînd efect juridic deplin în măsura în care nu contravin dispozitivului noului titlu executoriu, iar dacă contravin, măsurile de asigurare a executării documentului executoriu vor fi ajustate.</p> <p>(7) Documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și din contul autorităților/instituțiilor publice, se execută în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014.”.</p> <p>Suplimentar a se vedea redacția art. 15¹ propusă de autorul proiectului în pct. 42 din prezenta sinteză.</p>
<p>Articolul 60 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 60. Intentarea procedurii de executare</p> <p>(1) Procedura de executare se inițiază la cererea creditorului urmăritor cu prezentarea documentului executoriu</p>	<p>Camera Notarială</p>	51.	<p>Subsidiar, ținând cont de art. 43 alin. (10) din Legea nr. 246/2018, se propune reformularea art. 60 alin. (2) lit. a) din Codul de executare (Art. II pct. 6 din proiectul de lege), după cum urmează:</p> <p>„a) originalul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie sau, după caz duplicatul acestuia din arhiva notarului, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotecar de a executa dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar;”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Articolul. 60 alin. (2) lit. a) din Codul de executare, va a avea următorul cuprins:</p> <p>„a) originalul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie sau, după caz duplicatul acestuia din arhiva notarului, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotecar de a executa</p>

<p>spre executare, doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului de executare indicat în somație sau în condițiile art. 9² alin. (2), sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată.</p> <p>(2) În cazul în care debitorul nu își îndeplinește obligațiile garantate prin intermediul unui drept de ipotecă ce derivă dintr-un contract investit cu formulă executorie, creditorul ipotekar are dreptul să solicite executarea silită a dreptului de ipotecă, cu prezentarea următoarelor documente:</p> <p>a) originalul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotekar de a executa dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar;</p>	<p>UNEJ</p>	<p>52.</p>	<p>De asemenea, ținând cont de modificările inserate supra, propunem o redacția nouă a art. 60:</p> <p>(1) Procedura de executare se intentează la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare. Creditorul urmăritor va prezenta suplimentar actele prevăzute de alin.(3) art.9¹, ținând cont de excepțiile prevăzute de prezentul cod</p> <p>(2) În cazul executării dreptului de ipotecă în temeiul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie, procedura de executare se intentează cu prezentarea și examinarea documentelor prevăzute de Codul civil.</p> <p>(3) Creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, competent în condițiile art.30 din prezentul cod.</p> <p>(4) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile lucrătoare de la emitere. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare.</p> <p>(5) Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit.b), e) și f) din</p>	<p>dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar; ”.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Analizând versiunea propusă de autorul avizului, se constată că modificările esențiale se concentrează exclusiv pe alineatele (1) și (5). În absența unor argumente clare care să justifice necesitatea modificării acestor norme, considerăm că varianta din proiect alin. (1) al art. 60 este mai clară și bine structurată. În ceea ce privește prevederea de la alin. (5), atragem atenția că versiunea propusă de autorul avizului intră în contradicție cu Avizul Curții Constituționale nr. 5 din 2022.</p>
--	--------------------	------------	---	--

<p>b) copia contractului de bază, executarea obligațiilor căruia este garantată prin intermediul contractului de ipotecă prevăzut la lit. a), care atestă faptul că creanța garantată a devenit exigibilă;</p> <p>c) extrasele de evidență financiară care confirmă datoria debitorului la data expirării termenului indicat în somație;</p> <p>d) declarația pe propria răspundere a creditorului că nu există litigii în curs referitoare la contractul de ipotecă și că creanța este exigibilă.</p> <p>(3) Creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, ținând cont de prevederile art.30 din prezentul cod.</p> <p>(4) În termen de 3 zile de la primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de</p>			<p>prezentul cod, în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.</p>	
--	--	--	--	--

<p>executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare și de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia și copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc.</p> <p>(5) Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, pentru unul din temeiurile prevăzute la art. 61 alin. (1) din prezentul cod, în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit</p>				
---	--	--	--	--

competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.”.				
--	--	--	--	--

Ministru

Veronica MIHAILOV-MORARU